

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi patenttilain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi patenttilain väitemenettelyä. Ehdotuksen mukaan väite tehtäisiin vasta patentin myöntämisen jälkeen. Väiteaikaa pidennettäisiin nykyisestä kolmesta kuukaudesta yhdeksään kuukauteen. Ehdotus vahvistaisi patentinhaltijan asemaa ja yhdenmukaistaisi väitemenettelyn Euroopan patenttivirastossa noudatetun menettelyn mukaiseksi. Patenttihakemuksen alkupäivän siirtämismahdollisuudesta ehdotetaan luovuttavaksi. Esityksen tavoitteena olisi nopeuttaa ja yksinkertaistaa patentin myöntämismenettelyä.

Patenttiviranomaisen tiedoksiantomenettelyä ehdotetaan myös muutettavaksi. Jos patenttihakemusta tai patenttia koskevaa päätöstä ei saataisi annettua tiedoksi patentin hakijalle, haltijalle tai väitteentekijälle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, voisi tiedoksianto tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja

rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä.

Esitys sisältää myös väitemenettelyn uudistamisen edellyttämät muutokset patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annettuun lakiin ja maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annettuun lakiin.

Patenttilakia ehdotetaan muutettavaksi myös kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen johdosta. Kasvinsuojeluainetta suojaavan patentin voimassaoloajan päättyessä voidaan myöntää kasvinsuojeluainetta koskeva lisäsuojatodistus enintään viideksi vuodeksi.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1997 kuitenkin niin, että kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistusta koskevan asetuksen edellyttämät muutokset tulisivat voimaan ensi tilassa.

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila	3
2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö	3
Väitemenettely	3
Väitemenettely Euroopan patenttivirastossa ja eräissä valtioissa	4
Tiedoksianto	5
2.2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus	5
Tausta	5
Asetuksen soveltamisala	6
Lisäsuojatodistus	6
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	7
Yleistä	7
Väitemenettely	7
Tiedoksianto	8
Alkupäivän siirtämisestä luopuminen	8
Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistus	8
4. Esityksen vaikutukset	8
4.1. Taloudelliset vaikutukset	8
4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	9
5. Asian valmistelu	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
1. Lakiehdotusten perustelut	10
1.1. Patenttilaki	10
1.2. Laki patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä	16
1.3. Laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä	17
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	17
3. Voimaantulo	17
LAKIEHDOTUKSET	18
1. Laki patenttilain muuttamisesta	18
2. Laki patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	22
3. Laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta	23
LIITTEET	24
Liite 1. Rinnakkaistekstit	24
1. Laki patenttilain muuttamisesta	24
2. Laki patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta	33
3. Laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta	34
Liite 2. Asetusluonnos patenttiasetuksen muuttamisesta	35

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Suomen patenttilainsäädäntö on aikanaan laadittu pohjoismaisena yhteistyönä ja pohjoismaiden patenttilait vastaavat patentin väitemenettelyä lukuun ottamatta edelleen hyvin pitkälle toisiaan. Suomen patenttilainsäädäntö on asiasisällöltään yhdenmukainen myös Euroopan patenttisopimuksen (SopS 8/96) kanssa. Suomi liittyi Euroopan patenttisopimukseen 1 päivänä maaliskuuta 1996. Patenttisopimukseen liittymisen johdosta patenttilakiin (550/1967) lisättiin lähinnä eurooppapatentin hakemismenettelyyn ja eurooppapatentin hyväksytyksi tulemiseen liittyviä säännöksiä sekä säädettiin Helsingin käräjäoikeuden toimivaltaisuudesta myös eurooppapatenttia koskevissa oikeudenkäynneissä.

Suomessa noudatettava väitemenettely eroaa vielä Euroopan patenttisopimuksen mukaisesta patentin myöntämisen jälkeisestä väitemenettelystä. Patenttilain väitemenettelyä koskevia säännöksiä ehdotetaan nyt muutettaviksi vastaamaan patenttisopimuksen mukaista menettelyä. Tanskassa ja Ruotsissa on siirrytty patentin myöntämisen jälkeiseen väitemenettelyyn. Ehdotetut muutokset nopeuttaisivat patentin myöntämismenettelyä. Myös patenttilainsäädännön pohjoismaisen yhdenmukaisuus puoltaisi sitä, että Suomessa siirryttäisiin patentin myöntämisen jälkeiseen väitemenettelyyn.

Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1610/96 säädetään mahdollisuudesta myöntää asetuksessa määrätyin edellytyksin kasvinsuojeluainetta koskeva lisäsuojatodistus enintään viideksi vuodeksi kasvinsuojeluainetta koskevan patentin voimassaoloajan päätyttyä. Lisäsuojatodistus kattaa patentin suoja-alasta vain sen tuotteen, joka on hyväksytty markkinoitavaksi kasvinsuojeluaineena. Vastaavanlainen lisäsuojatodistusjärjestelmä on toteutettu lääkkeiden osalta lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1768/92. Patenttilakiin on lääkkeiden osalta 1 päivänä heinäkuuta 1994 voimaan tulleella lainmuutoksella (593/1994) lisätty 9 a luku,

joka sisältää viittauksen mainittuun neuvoston asetukseen sekä eräitä täydentäviä säännöksiä lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta.

2. Nykytila

2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Väitemenettely

Patenttilain mukaan se, joka on tehnyt keksinnön, jota voidaan käyttää teollisesti, voi saada hakemuksesta patentin keksintöön. Patenttihakemus tehdään kirjallisesti patenttiviranomaiselle, jona Suomessa toimii patentti- ja rekisterihallitus. Patenttiviranomainen on patenttiasetuksen (669/1980) nojalla oikeutettu antamaan tarkempia määräyksiä (patenttimääräykset) hakemuksen käsittelystä.

Jos patenttihakemus on säännösten mukainen eikä patenttiviranomainen katso olevan estettä patentin myöntämiselle, hakemus hyväksytään pantavaksi julkisesti nähtäväksi. Tämän jälkeen ei patenttivaatimuksia saa muuttaa siten, että patentin suojapiiri laajenisi, eikä vaatimusta alkupäivän siirtämiseksi saa tehdä. Hakijan on kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, suoritettava nähtäväksipanomaksu.

Sen jälkeen kun nähtäväksipanomaksu on suoritettu, patenttiviranomaisen on pantava hakemus julkisesti nähtäväksi. Hakemuksen nähtäväksipanosta on kuulutettava ja nähtäväksipanopäivästä lukien patenttiviranomaisen on pidettävä yleisön saatavana painettuja julkaisuja, jotka sisältävät selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen hakijasta ja keksijästä.

Hakemuksen nähtäväksipanon tarkoituksena on antaa kolmansille osapuolille mahdollisuus tehdä väitteitä hakemusta vastaan. Väite on tehtävä patenttiviranomaiselle kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa kuulutuspäivästä. Väitemenettely täydentää patenttiviranomaisen hakemukselle tekemää tarkastusta. Väitemenettelyssä viraston tietoon voidaan saattaa myös aineistoa, joka ei ole ollut viraston tiedossa sen käsitellessä patenttihakemusta.

Nykyisin nähtäväksi pantaviksi hyväksytyistä hakemuksista noin neljään prosenttiin tehdään väitteitä. Nähtäväksi pantaviksi hyväksytyjen hakemusten ja niihin tehtyjen väitteiden lukumäärät vuonna 1994 ja 1995 olivat seuraavat:

	1994	1995
Hakemus hyväksytty nähtäväksi	2553	2489
Väitteitä	97	107
Väiteprosentti	3,8	4,3

Väitettä tehtäessä on ilmoitettava sen peruste ja väite voi perustua mihin tahansa seikkaan, joka lain mukaan voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen. Hakijalle on varattava tilaisuus antaa lausumansa väitteen johdosta. Milloin hakija antaa lausuman väitteen johdosta, patenttiviranomainen päättää lisäkirjeenvaihdon tarpeellisuudesta. Tarkempia säännöksiä väitteen käsittelystä sisältyy patenttimääräyksiin.

Patenttihakemusta koskevat huomautukset, jotka saapuvat patenttiviranomaiselle kolmen kuukauden väiteajan mentyä umpeen, eivät ole väitteitä patenttilain tarkoittamassa merkityksessä. Patenttiviranomaisen on kuitenkin huomioitava niiden sisältö, koska ennen patentin myöntämistä on viraston huomioitava kaikki se materiaali, jonka se saa tietoonsa. Huomautuksen tekijä ei kuitenkaan saa väitteentekijän asemaa eikä hänellä ole siten valitusoikeutta patenttiviranomaisen hakemusta koskevan lopullisen päätöksen osalta.

Väiteajan kuluttua umpeen hakemus ratkaistaan eli se hyväksytään tai hylätään. Patenttiviranomaisen päätöksestä hyväksyä hakemus ei voi valittaa, jos hakemusta vastaan ei ole tehty väitettä. Tämä päätös saa heti lainvoiman. Päätökseen, jolla hakemus on hyväksytty siitä huolimatta, että hakemusta vastaan on asianmukaisesti tehty väite, väitteentekijä voi hakea muutosta. Hakija puolestaan voi valittaa hakemuksen hylkäyspäätöksestä. Muutosta haetaan patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnalta. Edelleen valituslautakunnan päätöksestä voi hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Patentti on myönnetty, kun patenttihakemus on hyväksytty ja päätös on saanut lainvoiman. Kun patentti on myönnetty, on siitä kuulutettava ja hakijalle on annettava patenttikirja. Myönnetty patentti merkitään patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin.

Patentin myöntämispäivästä lukien on patenttiviranomaisen pidettävä yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältää keksinnön selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä.

Patentti voidaan myöntää vain hakijan hyväksymässä muodossa. Patenttiviranomainen huomauttaa hakijaa hakemuksessa olevista puutteista, joiden johdosta hakija tekee tarvittavat korjaukset. Vain tiivistelmään patenttiviranomainen voi tehdä muutoksia hakijaa kuulematta. Jos hakija ja patenttiviranomainen eivät ole yksimielisiä hakemuksen tarvittavista muutoksista, ei patenttiviranomainen voi hyväksyä hakemusta ja se hylätään. Hakija voi valittaa tästä päätöksestä patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan ja edelleen valituslautakunnan hylkäävästä päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Väitemenettely Euroopan patenttivirastossa ja eräissä valtioissa

Euroopan patenttisopimuksen 99 artiklan mukaan väite Euroopan patenttiviraston myöntämää eurooppapatenttia vastaan on tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämistä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta. Väite on tehtävä kirjallisesti ja se on perusteltava. Väitteen tekemisestä on säädetyn ajan kuluessa suoritettava myös väitemaksu. Väite voi perustua vain patenttisopimuksen 100 artiklassa määrättyihin seikkoihin eli siihen, että keksintö ei ole patenttisopimuksen 52—57 artiklan mukaan patentoitavissa tai että patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä taikka että patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä. Euroopan patenttivirasto voi väitteen johdosta kumota patentin, pysyttää sen voimassa muutetussa muodossa tai hylätä väitteen.

Tanskassa muutettiin vuoden 1993 alussa patenttilakia siten, että väiteaika siirtyi patentin myöntämisen jälkeen. Väite on nykyisin tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämisestä. Väite on tehtävä kirjallisesti ja se on perusteltava. Väite voi perustua vain laissa säädettyihin seikkoihin. Väitteentekijän on myös väitteen tekemiselle varatun ajan kuluessa suoritettava erillinen väitemaksu.

Ruotsissa siirryttiin patentin myöntämisen jälkeiseen väitemenettelyyn vuoden 1994 alusta. Väite on tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämisestä. Väitteen tulee olla kirjallinen ja se on perusteltava. Väite voi perustua vain laissa määrättyihin seikkoihin. Väitteen tekeminen on Ruotsissa maksutonta.

Saksassa väiteaika on kolme kuukautta patentin myöntämisestä. Jos väitteestä luovutaan tai se peruutetaan, väitemenettely jatkuu viran puolesta Saksan patenttiviranomaisessa. Väitteen tekeminen on maksutonta.

Tiedoksianto

Patenttiviranomaisen tiedoksiannossa sovelletaan tiedoksiannosta hallintoasioissa annettua lakia (232/1966). Päätökset, joihin liittyy muutoksenhakuoikeus, annetaan pääsääntöisesti tiedoksi saantitodistusta vastaan. Milloin näin ei voida menetellä, joudutaan turvautumaan yleistiedoksiantoon. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että asiasta kuulutetaan virallisessa lehdessä ja Helsingin Sanomissa.

Patenttilain mukaan patentinhakijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, tulee olla täällä asuva asiamies, joka on oikeutettu edustamaan häntä kaikissa hakemusta koskevissa asioissa. Mikäli asiamiestä ei ole, patenttiviranomainen kehottaa patentinhakijaa nimeämään asiamiehen. Hakemuskäsittelyn aikana voi käydä ilmi, että patenttiviranomaiselle aikaisemmin ilmoitettu asiamiehesuhde on sanottu irti. Tällöin viranomaisen kehottaa välipäätöksessä patentinhakijaa nimeämään uuden asiamiehen. Jos hakijan osoitetiedot ovat puutteelliset tai vanhentuneet, välipäätös palautuu patenttiviranomaiselle. Myös Suomessa asuvien hakijoiden osoitetiedot ovat toisinaan vanhentuneet tai niin puutteelliset, että hakijalle lähetetty välipäätös hakemuksesta palautuu patenttiviranomaiselle. Tällöin hakemus jätetään sillensä välipäätöksessä määrätyn ajan kulluttua umpeen. Jos päätöstä hakemuksen sillensä jättämisestä ei saada annettua tiedoksi hakijalle tämän antamaan osoitteeseen, tiedoksiantaminen tapahtuu kuuluttamalla päätöksestä virallisessa lehdessä ja Helsingin sanomissa.

Patenttilain mukaan patentinhaltijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, tulee olla täällä asuva asiamies, jolla on oikeus ottaa hänen

puolestaan vastaan haasteen tiedoksiantoja, kutsuja ja muita asiakirjoja patenttia koskevissa asioissa, lukuun ottamatta rikosasioita koskevaa haastetta ja määräystä, jolla asianosainen on velvoitettu henkilökohtaisesti saapumaan oikeuteen. Asiamies on ilmoitettava patenttirekisteriin merkittäväksi. Jos patentinhaltijalla ei ole tällaista asiamiestä, voi patenttiviranomaisen tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja hänelle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttirekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jos rekisteriin ei ole merkitty osoitetta, voi tiedoksiantaminen tapahtua kuuluttamalla virallisessa lehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan patenttilain mukaan tapahtuneen, kun nämä toimenpiteet on suoritettu.

2.2. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus

Tausta

Uusien kasvinsuojeluaineiden kehittäminen on aikaa vievää ja vaatii suuria investointeja. Kasvinsuojeluaineiden kohdalla ongelmana on usein se, että uutta kasvinsuojeluainetta koskevan patentin voimassaoloaikana ei tutkimukseen ja tuotekehitykseen investoituja varoja ehditä riittävästi kattaa patentilla suojatun tuotteen myynnistä kertyvillä tuloilla. Asetuksen tavoitteena on parantaa eurooppalaisen uusien kasvinsuojeluaineita kehittävän teollisuuden toimintaedellytyksiä.

Kasvinsuojeluaineiden liikkeelle laskemista ja markkinointia varten tarvitaan Euroopan unionin jäsenvaltioissa erityinen myyntilupa. Tämä tarkoittaa sitä, että tuote tulee viranomaisen toimesta tarkastaa ja hyväksyä rekisteröitäväksi kasvinsuojeluaineeksi ennen kuin se voidaan laskea markkinoille.

Useita vuosia kestävä rekisteröintimenettelyn vuoksi markkinoille saatettujen uusien kasvinsuojeluaineiden patentin voimassaoloaikaa jää taloudellista hyödyntämistä varten keskimäärin vain kymmenen vuotta Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kun patentin voimassaoloaika päättyy, kilpailevat yritykset voivat vapaasti alkaa valmistaa asianomaista kasvinsuojeluainetta. Tällaisille geneerisille tuotteille voidaan saada myyntilupa myös suhteellisen nopeasti. Geneeristen tuotteiden valmistajat kilpailevat patentoituja kasvinsuojeluaineita valmistavien yritysten kanssa patenttisuojan päätyttyä.

Asetuksen soveltamisala

Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto antoivat 23 päivänä heinäkuuta 1996 asetuksen kasvinuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta. Asetuksen mukaan lisäsuojatodistus voidaan myöntää sellaiselle kasvinsuojeluaineelle, joka on suojattu patentilla jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion alueella ja jolla on kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (91/414/ETY), jäljempänä *kasvinsuojeluainedirektiivi*, tarkoitettu tai kansallisessa lainsäädännössä sitä vastaava kasvinsuojeluaineita koskeva myyntilupa. Kasvinsuojeluaineen tulee olla hyväksytty laskettavaksi markkinoille ensimmäisen kerran 1 päivän tammikuuta 1985 jälkeen.

Kasvinsuojeluaineiden markkinoinnin ja liikkeelle laskemisen edellytyksenä olevasta rekisteröintimenettelystä säädetään Suomessa torjunta-ainelaisissa (327/1969). Torjunta-ainelain mukaista rekisteröintimenettelyä uudistettiin vuonna 1984 annetulla lainmuutoksella (159/1984), joka tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1984. Torjunta-ainelakiin on 1 päivänä tammikuuta 1995 voimaan tulleella lailla (1204/1994) tehty kasvinsuojeluainediktiivin edellyttämät muutokset.

Torjunta-aineet jaetaan Suomessa kasvinuotannossa käytettäviin torjunta-aineisiin eli kasvinsuojeluaineisiin, ja muihin torjunta-aineisiin. Torjunta-aineena ei saa myydä eikä kulutukseen luovuttaa tai käyttää valmistetta, jota ei ole rekisteröity torjunta-aineeksi. Kasvinsuojeluaineen rekisteröi hakemuksesta maa- ja metsätalousministeriön alainen kasvinuotannon tarkastuskeskus. Edellytyksenä rekisteröimiselle on, että maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä toimiva torjunta-ainelautakunta on hyväksynyt valmisteen käytettäväksi kasvinsuojeluaineena.

Asetuksen soveltamisala määräytyy mainitun kasvinsuojeluainediktiivin mukaisesti. Tässä direktiivissä on yhdenmukaistettu Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntöä kasvinsuojeluaineiden tarkastuksesta ja myyntiluvasta. Direktiivi soveltuu kasvinuotannossa käytettäviin torjunta-aineisiin eli kasvinsuojeluaineisiin, joilla tarkoitetaan aineita ja valmisteita, joita käytetään suojelemaan kasveja tai kasvituotteita haitallisilta eliöiltä tai estämään tällaisten eliöiden vaikutus. Kasvinsuojeluaineita käytetään myös vaikuttamaan kasvien elintoimintoihin muul-

la tavoin kuin ravinteina, vaikuttamaan kasvituotteiden säilyvyyteen, jollei näihin aineisiin ja valmisteisiin sovelleta säilöntäaineisiin koskevia erityissäännöksiä, sekä tuhoamaan haitallisia kasveja tai kasvin osia tai estämään kasvien haitallista kasvua.

Peruspatentilla tarkoitetaan patenttia, joka suojaa tuotetta tai valmistetta sellaisenaan tai menetelmää kyseisen tuotteen valmistamiseksi taikka tuotteen käyttöä määrätyllä tavalla. Kyseessä voi siis olla tuote-, menetelmä- tai käyttöpatentti. Jos kasvinsuojeluainetta suojataan usealla eri patentilla, kuten esimerkiksi varsinaista tuotetta tuotepatentilla, kasvinsuojeluaineen valmistusmenetelmää menetelmäpatentilla ja sen käyttötarkoitusta käyttöpatentilla, saa patentinhaltija päättää, mikä näistä patenteista esitetään lisäsuojan perustaksi.

Lisäsuojatodistus

Patentti voidaan pitää voimassa 20 vuotta patenttihakemuksen tekemispäivästä. Lisäsuojatodistus tulee voimaan peruspatentin laillisen voimassaoloajan päättyessä ja sitä koskevat samat oikeudet, rajoitukset ja velvoitteet kuin peruspatenttia. Lisäsuojatodistus on tuosta hetkestä lukien voimassa ajan, joka lasketaan vähentämällä peruspatentin hakemispäivän ja kasvinsuojeluaineen ensimmäisen yhteisön alueella myönnetyn myyntiluvan myöntämispäivämäärän välisestä ajanjaksosta viisi vuotta. Lisäsuojatodistus on kuitenkin voimassa enintään viisi vuotta. Jos patentoidulle kasvinsuojeluaineelle myönnetään myyntilupa viiden vuoden kuluessa patentin hakemispäivästä, ei lisäsuojatodistus tule voimaan, koska sillä ei katsota olevan voimassaoloaikaa lainkaan.

Lisäsuojatodistus kattaa peruspatentin suoja-alan puitteissa ainoastaan sen tuotteen, joka on hyväksytty markkinoitavaksi kasvinsuojeluaineena sekä tuotteen ennen lisäsuojatodistuksen voimassaoloajan päättymistä hyväksytyt käyttömuodot kasvinsuojeluaineena.

Lisäsuojatodistusta voi hakea kansalliselta patenttiviranomaiselta eli Suomessa patentti- ja rekisterihallitukselta. Hakemus on jätettävä sen jäsenvaltion viranomaiselle, joka myönsi patentin tai jonka lukuun se myönnettiin siinä valtiossa, mihin on saatu kasvinsuojeluaineen myyntilupa, jollei asianomainen valtio määrää toista viranomaisesta tähän tehtävään. Edellä mainitun viranomaisen on julkistettava hakemus.

Patentoidulle kasvinsuojeluaineelle voidaan myöntää lisäsuojatodistus vain yhden kerran. Lisäsuojatodistuksen myöntämisen edellytyksenä on myös se, että kasvinsuojeluaineen myyntilupa on myönnetty jäsenvaltiossa ensimmäistä kertaa. Lisäsuojatodistus raukeaa, kun sen voimassaoloaika on kulunut umpeen. Lisäsuojatodistus voi raueta myös, jos todistuksenhaltija luopuu todistuksesta tai jos lisäsuojatodistuksen vuosimaksuja ei suoriteta ajallaan taikka jos lisäsuojatodistuksella suojatun kasvinsuojeluaineen myyntilupa päättyy.

Lisäsuojatodistus katsotaan mitättömäksi, jos se on myönnetty lisäsuojatodistuksen myöntämisen edellytysten vastaisesti tai jos peruspatentti on lakannut ennen sen lakimääräisen voimassaoloajan päättymistä. Lisäsuojatodistus on mitätön myös, jos peruspatentti julistetaan osittain mitättömäksi, ja lisäsuojatodistuksen suojaama tuote ei patentin osamitättömyyden vuoksi kuulu enää patenttisuojan piiriin tai jos peruspatentin voimassaoloajan päättymisen jälkeen käy ilmi, että perusteet patentin julistamiseksi osittain mitättömäksi olisivat olleet olemassa. Kuka tahansa on oikeutettu vaatimaan lisäsuojatodistuksen mitättömäksi julistamista. Lisäsuojatodistuksen mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus on osoitettava viranomaiselle, joka on kansallisen lain mukaan oikeutettu julistamaan patentin mitättömäksi, eli Suomessa Helsingin käräjäoikeudelle.

Lisäsuojatodistusta koskevaan patenttivilanomaisen tai tuomioistuimen päätökseen voi hakea muutosta patenttioikeutta vastaavan menettelyn mukaisesti.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Yleistä

Esityksen tavoitteena on nopeuttaa patentin myöntämismenettelyä. Tämä toteutettaisiin siirtämällä väitemenettely patentin myöntämisen jälkeen. Ehdotettu uudistus parantaisi patentinhakijan asemaa. Hakija voisi nykyistä nopeammin saada suojattua keksintönsä patentilla. Patentinhaltija voisi yksinoikeutensa nojalla myös puuttua nopeammin mahdollisiin oikeudenloukkauksiin. Nämä seikat helpottaisivat patentinhaltijan edellytyksiä keksinnön taloudelliseen hyödyntämiseen. Patenteihin liittyy yleensä merkittäviä varal-

lisuusarvoja ja usein jo keksinnön kehittäminen edellyttää huomattavia taloudellisia sijoituksia.

Esityksen tavoitteena on myös säilyttää patenttilainsäädännön pohjoismainen yhdenmukaisuus. Esityksen mukainen väitemenettely vastaa myös Euroopan patenttivirastossa noudatettavaa väitemenettelyä. Menettelyjen yhdenmukaisuus olisi patentinhakijalle toiminnallinen etu ja samalla helpottaisi suomalaisten patentinhakijoiden sopeutumista Euroopan patenttisopimuksen mukaiseen järjestelmään.

Väitemenettely

Väiteaika ehdotetaan siirrettäväksi patentin myöntämisen jälkeen. Patentti katsottaisiin myönnettyksi, kun hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettu. Väiteaika pitenisi kolmesta kuukaudesta yhdeksään kuukauteen. Väite voisi perustua vain laissa lueteltuihin perusteisiin, jotka ovat samat, joilla tuomioistuin voi julistaa patentin mitättömäksi. Ehdotetulla muutoksella yhdenmukaistettaisiin väitemenettelyä muun muassa Euroopan patenttisopimuksen sekä Saksan, Tanskan ja Ruotsin patenttilain kanssa.

Väiteajan siirtäminen patentin myöntämisen jälkeen nopeuttaisi patentin myöntämismenettelyä. Patentinhaltijan asema vahvistuisi, koska hän voisi heti patentin tulua myönnettyksi ryhtyä toimenpiteisiin mahdollisia patentinloukkauksia vastaan. Ehdotettu muutos yksinkertaistaisi myös patenttihakemuksen käsittelyä patenttivilanomaisessa. Patenttivilanomaisessa tapahtuvan väitemenettelyn suhde patenttiasioiden käsittelyyn tuomioistuimessa pidettäisiin ennallaan. Esityksessä on kuitenkin otettu huomioon mahdolliset samaa patenttia koskevat rinnakkaiset menettelyt patenttivilanomaisessa ja tuomioistuimessa. Tällaisissa tapauksissa tuomioistuin voisi harkintansa mukaan lykätä patentin mitättömyyttä koskevan asian ratkaisua, kunnes mahdollisessa väitemenettelyssä olisi saatu lainvoimainen päätös.

Patenttihakemuksen hyväksymisestä panta-vaksi julkisesti nähtäväksi ehdotetaan samalla luovuttavaksi. Jos hakemus on säännösten mukainen, eikä patenttivilanomaisen katso hakemuksen hyväksymiselle olevan estettä, patenttivilanomaisen ilmoittaa hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä. Nykyinen nähtäväsipanomaksu korvattaisiin painatusmaksulla. Hakemus voitaisiin hyväksyä, kun ha-

kija on maksanut painatusmaksun.

Tiedoksianto

Tiedoksiantoa koskevat vaatimukset tilanteissa, joissa patentinhakijaa ei tavoiteta, ovat osaltaan viivytäneet hakemusten käsittelyä. Ehdotuksen mukaan tällaisissa tilanteissa tiedoksianto voisi tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä. Tiedoksianto katsottaisiin tapahtuneeksi, kun kuulutus olisi julkaistu patenttilehdessä.

Ehdotetun muutoksen tavoitteena on vähentää sellaista tarpeetonta työtä, joka vie voimavaroja hakemusten varsinaiselta käsittelyltä ja aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia patenttiviranomaiselle.

Patenttilehdessä julkaistaan kaikki patenttihakemuksia ja myönnettyjä patenteja koskevat kuulutukset, joten on johdonmukaista, että myös hakemuksia koskevat päätökset kuulutetaan samassa lehdessä. Ehdotuksen mukaan kaikki ne kuulutukset, jotka patenttiviranomainen nyt julkaisee virallisessa lehdessä, keskitettäisiin patenttilehteen. Tällöin myös lain 71 §:n mukaiset kuulutukset tulisivat julkaistuksi patenttilehdessä. Patenttiasioiden kanssa tekemisissä olevien oikeusturvan kannalta on perusteltua, että kaikki patenttiviranomaisen kuulutukset julkaistaan samalla tavoin. Tiedoksiantamisen katsottaisiin tapahtuneen, kun patenttiviranomainen olisi suorittanut asianomaisissa säännöksissä edellytetyt toimenpiteet, joiden viimeisenä vaihtoehtona olisi kuuluttaminen patenttilehdessä.

Alkupäivän siirtämisestä luopuminen

Jos patentinhakija on muuttanut hakemustaan kuuden kuukauden kuluessa hakemispäivästä, on hänen ollut mahdollista kahden vuoden aikana hakemispäivästä vaatia, että hakemus on katsottava tehdyksi ajankohtana, jolloin muutos tehtiin. Tämän vaatimuksen on voinut tehdä vain kerran, eikä sitä ole voinut peruuttaa. Tästä mahdollisuudesta ehdotetaan luovuttavaksi, jotta patentin hakemismenettelyä yhdenmukaistettaisiin Euroopan patenttisopimusta vastaavaksi. Samalla patentin myöntämismenettely yksinkertaistuisi. Hakijalle alkupäivän siirtämismahdollisuudesta on ollut hyötyä lähinnä siinä, että hän on voinut lisätä patenttihakemukseen uutta aineistoa ilman uuden hake-

muksen aiheuttamia lisäkustannuksia. Alkupäivän siirtäminen on kuitenkin viivästyttänyt patentin myöntämistä. Hakijalle on myös voinut tulla etuoikeusepäselvyyksiä, jos patentin hakemista on jatkettu ulkomailla, koska alkupäivän siirtämismahdollisuus tunnetaan lähinnä vain Pohjoismaissa.

Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistus

Esitys sisältää kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen edellyttämät muutokset patenttilakiin. Lain soveltamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksiin noudattaisiin yhdenmukaista menettelyä. Lisäsuojatodistuksia koskevan patenttilain luvun säännökset soveltuisivat kasvinsuojeluaineiden ja lääkkeiden lisäsuojatodistuksiin. Mainitussa luvussa säädetään patentti- ja rekisterihallituksesta lisäsuojatodistuksen myöntävänä viranomaisena, lisäsuojatodistushakemuksesta ja todistuksesta perittävistä maksuista sekä patentinloukkausta koskevien säännösten soveltamisesta lisäsuojatodistukseen.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Patentin väitemenettelyn osalta esityksellä ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Kuulutusten siirtäminen ehdotetulla tavalla virallisesta lehdestä ja Helsingin Sanomista patenttilehteen alentaisi jonkin verran patenttiviranomaisen kustannuksia, koska patentti- ja rekisterihallitus julkaisee patenttilehteä.

Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistusten käsittelystä aiheutuvat kustannukset katettaisiin hakijoilta perittävillä maksuilla. Suomessa on nykyisin voimassa noin 200 kasvinsuojeluainetta suojaavaa patenttia. Myyntilupa on annettu noin 170 vaikuttavalle aineelle tai niiden yhdistelmälle, eli asetusehdotuksen tarikoitavalle tuotteelle. Näistä suurin osa on patenttisuojan ulkopuolella, koska patenttia ei ole koskaan haettu tai myönnetty tai koska patentti on jo rauennut. Patentilla suojattujen kasvinsuojeluaineiden osuus kaikista markkinoilla olevista on alle puolet. Vain tällaiset kasvinsuojeluaineet voivat saada lisäsuojatodistuksen. Vuosittain myyntiluvan saa Suomessa keskimäärin alle

10 uutta kasvinsuojeluainetta. Patentti- ja rekisterihallituksen arvion mukaan lisäsuojatodistusasetuksen voimaantulon jälkeisen siirtymäkauden jälkeen uusia lisäsuojatodistushakemuksia tehtäisiin vuosittain noin kymmenen.

Lisäsuojatodistusten vaikutusta kasvinsuojeluaineiden hintatasoon on vaikea arvioida. Nykyisin merkittävä osa markkinoilla olevista kasvinsuojeluaineista ei ole enää patentilla suojattuja, eikä niille näin ollen voi saada lisäsuojatodistustakaan. Patentilla suojattujen kasvinsuojeluaineiden hinnat ovat usein suojaa vailla olevien kasvinsuojeluaineiden hintoja korkeammat, koska patentinhaltija voi estää muita valmistajia tuomasta samaa kasvinsuojeluainetta sisältäviä tuotteita markkinoille. Patentilla tai lisäsuojatodistuksella suojattujen tuotteiden tutkimus, kehitys ja markkinointi kohottanee tuotteiden hintatasoa jonkin verran suojan voimassaoloaikana. Alalla vallitsevan kilpailun johdosta suoja-ajan pidennyksen vaikutus tuotteiden myyntihintoihin jäänee vähäiseksi.

4.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole mainittavia organisaatioon kohdistuvia vaikutuksia. Väittemenettelyyn ehdotetut muutokset vähentäisivät jonkin verran patentti- ja rekisterihallituksen työ määrää.

5. Asian valmistelu

Kauppa- ja teollisuusministeriö asetti 3 päivänä maaliskuuta 1994 työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin valmistella hallituksen esityksen muodossa ehdotus siirtymisestä patentin myöntämisen jälkeen tapahtuvaan väittemenettelyyn ja ehdotus tiedoksiantomenettelyn yksinkertaistamisesta. Lisäksi

työryhmän tehtävänä oli selvittää muita kansainvälisestä kehityksestä johtuvia patenttihakemusten käsittelyyn liittyviä uudistustarpeita. Työryhmän laatimasta esitysehdotuksesta antoivat lausunnon oikeusministeriö, patentti- ja rekisterihallitus, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto, Keskuskauppakamari, Pienteollisuuden Keskusliitto, Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry, Patentti-insinööri ry, Keksijäyhdistysten Keskusjärjestö ry, Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys ry, Suomen Asianajajaliitto ja Keksintösäätiö.

Lausunnoissa yleisesti kannatettiin työryhmän laatimaa ehdotusta patenttilain muuttamiseksi. Lausunnoissa esitettiin täsmennettäväksi edellytyksiä, joita väitteen sisällölle, sen tutkimiselle ja käsittelemiselle asetetaan. Lausunnoissa esitettiin myös selvennettäväksi, että patentinhaltija voisi itse tehdä väitteen omaa patenttiaan vastaan. Lausunnoissa esitetyt seikat on pääpiirteissään otettu huomioon hallituksen esitystä valmisteltaessa.

Euroopan yhteisöjen komissio antoi ehdotuksen asetuksesta kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistukseksi joulukuussa 1994 (COM (94) 579 final). Asetusehdotus annettiin valtioneuvoston kirjelmällä Eduskunnan tietoon 21 päivänä kesäkuuta 1995 (U 18/1995 vp). Eduskunnan talousvaliokunta on asetuksesta antamassaan lausunnossa 15 päivänä syyskuuta 1995 (TaVL 4/1995 vp) suhtautunut ehdotukseen myönteisesti ja todennut, että lisäsuoja edistää uusien, usein ympäristön ja terveyden kannalta parempien tuotteiden saamista markkinoillemme, mikä on myös suomalaisten kuluttajien ja kasvinsuojeluaineiden käyttäjien etu. Suuri valiokunta yhtyi talousvaliokunnan lausuntoon. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta hyväksyttiin Brysselissä 23 päivänä heinäkuuta 1996.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkатыöinä kauppa- ja teollisuusministeriössä yhteistyössä patentti- ja rekisterihallituksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Patenttilaki

12 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan tiedoksianto voisi tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä, jos patenttihakemusta koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi hakijalle tämän ilmoittamaan osoitteeseen. Patenttilehdessä julkaistaan kaikki patenttihakemusta ja patenttia koskevat kuulutukset. Patentinhaltijoiden, patenttiasiamiesten ja muiden patenttiasioiden kanssa tekemisissä olevien tahojen voidaan olettaa yleisesti seuraavan patenttilehteä. Ehdotuksen mukaan tiedoksiantamisen katsottaisiin tapahtuneen, kun asianomaiset kuulutukset olisi julkaistu patenttilehdessä. Ehdotus vastaisi tiedoksiannon tapahtumissajankohdan osalta 71 §:n mukaista tiedoksiantomenettelyä. Patentinhaltijan ja muiden patenttiasioiden kanssa tekemisissä olevien oikeusturva edellyttää, että tiedoksiantomenettely olisi yhdenmukainen myös tiedoksiannon tapahtumishetken suhteen.

Patenttilain 12 §:n mukaan patentinhakijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, tulee olla täällä asuva asiamies, joka on oikeutettu edustamaan häntä kaikissa hakemusta koskevissa asioissa. Hakemuskäsittelyn aikana voi käydä ilmi, että patenttiviranomaiselle aikaisemmin ilmoitettu asiamiehesuhde on sanottu irti. Myös Suomessa asuvien patentinhakijoiden kohdalla on toisinaan käynyt niin, että osoitetiedot ovat olleet vanhentuneet tai niin puutteelliset, että hakijalle lähetetty tiedoksianto palautuu patenttiviranomaiselle. Ehdotuksen mukaan uutta tiedoksiantomenettelyä voitaisiin käyttää myös silloin, kun suomalaisten hakijoiden osoitetiedot ovat puutteelliset tai vanhentuneet. Ulkomaisten hakijoiden osoitetietojen selvittäminen on käytännössä ollut vaikeata. Tiedoksiantojen kuuluttamisesta aiheutuvia kustannuksia ei ole voinut periä hakijoilta, vaan ne ovat jääneet patenttiviranomaisen kustannettaviksi. Tämän vuoksi tiedoksiantoa ehdotetaan yksinkertais-
tettavaksi.

Tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain 1 §:n 2 momentin perusteella tuon lain mukainen yleinen hallinnon tiedoksianto-

menettely syrjäytyy, jos tiedoksiannosta on annettu muussa laissa poikkeavia säännöksiä. Ehdotettu tiedoksianto patenttilehdessä olisi vähintään yhtä tehokas kuin tiedoksianto virallisessa lehdessä. Patenttilehdessä tiedoksiantaminen mahdollistaisi kuitenkin kustannussäästöjä ja yksinkertaistaisi nykyistä menettelyä.

14 §. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Pykälässä säädetään patenttihakemuksen alkupäivän siirtämisestä. Jos patentinhakija muuttaa hakemustaan kuuden kuukauden kuluessa hakemispäivästä lukien, hakemus on katsottava tehdyksi ajankohtana, jolloin muutos tehtiin, jos hakija sitä vaatii. Mainittu vaatimus alkupäivän siirtämisestä on tehtävä kahden vuoden kuluessa hakemispäivästä. Vaatimus voidaan tehdä vain kerran, eikä sitä saa peruuttaa. Säännöksen johdosta hakija on voinut lisätä patenttihakemukseen uutta aineistoa ilman uuden hakemuksen aiheuttamia lisäkustannuksia.

Haettaessa patenttia Euroopan patenttisopimuksen tai patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/80) mukaisesti on hakemusta mahdollista täydentää vain siten, että hakemuksen selityksessä viitatus, mutta vahingossa pois jääneet piirustukset toimitetaan myöhemmin, jolloin alkupäiväksi tulee se päivä, jolloin piirustukset toimitettiin. Alkupäivän siirtäminen Suomessa voi aiheuttaa hakijalle epäselvyyttä patentin hakemissajankohtaan liittyvän etuoikeuden osalta, jos tämä päättää jatkaa patenttihakemustaan myös ulkomailla, koska alkupäivän siirtämismahdollisuus on käytössä lähinnä vain Pohjoismaissa.

Patenttilain mahdollisuus alkupäivän siirtämiseen on pitkittänyt patenttihakemuksen käsittelyä. Alkupäivän siirtäminen on käytännössä mahdollista myös patenttiasetuksen mukaisesti alkuperäisestä hakemuksesta lohkaistamalla erotetulla hakemuksella tai siten, että hakija tekee uuden hakemuksen, jossa pyydetään etuoikeutta aikaisemmasta hakemuksesta. Alkupäivän siirtämismahdollisuudesta luopumisen tarkoituksena olisi poistaa yksi patenttihakemuksen käsittelyä viivästyttävä menettely ja samalla yhdenmukaistaa hakemuksen käsittelyä Euroopan patenttisopimuksen mukaisen menettelyn kanssa.

19 §. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan

säädettäväksi, että patenttiviruson olisi ilmoitettava hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä, jos patenttihakemus on säännösten mukainen eikä patentin myöntämiselle katsota olevan estettä. Ehdotuksen mukainen ilmoitus korvaisi voimassa olevan lain mukaisen päätöksen hakemuksen panemisesta julkisesti nähtäväksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen jälkeen ei patenttivaatimuksia saisi enää muuttaa siten, että patenttisuoja laajenee, eikä lain 11 §:ssä tarkoitettua vaatimusta saisi tehdä. Lain 11 §:n mukaan, jos patenttia haetaan keksintöön, joka käy selville hakijan tekemästä aikaisemmasta hakemuksesta, jota ei ole lopullisesti ratkaistu, on myöhempi hakemus vaadittavaa katsottava tehdyksi ajankohtana, jolloin asiakirjat, joista keksintö käy selville, saapuivat patenttivirusomaiselle. Patenttivirusomainen ei kuitenkaan antaisi ehdotetussa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, jos hakija ei olisi hyväksynyt asiakirjoja, joista käy ilmi missä muodossa patenttivirusomainen aikoo hakemuksen hyväksyä. Tästä säädettäisiin tarkemmin patenttiasetuksessa. Asetuksessa säädettäisiin myös, että 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen jälkeen vaatimusta hakemuksen jakamiseksi tai lohkaisemiseksi ei saisi tehdä. Hakemuksen hyväksyminen sitoisi hakijaa siten, ettei hakija ilmoituksen jälkeen saisi enää tehdä hakemusasiakirjoihin muutoksia, jotka pitkittäisivät patentin myöntämismenettelyä.

Nykyisin hakemuksen patenttivaatimuksen kohteena oleva keksintö voidaan tehdä myös jakamalla erotettua hakemuksen kohteeksi vielä patentin myöntämistä edeltävänä väiteaikana. Väiteajan päättymisen jälkeen patentti myönnetään. Esityksen mukainen patentin myöntämisen jälkeiseen väitemenettelyyn siirtyminen merkitsisi sitä, että tällainen jakaminen ei olisi enää väiteaikana mahdollista. Väitteentekijä ei myöskään voisi vaatia patentin kumoamista sillä perusteella, että patentti käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä, sillä epäyhtenäisyys ei sisälly ehdotetussa 25 §:n 1 momentissa esitettyihin perusteisiin, joilla patentti voitaisiin kumota. Muilta osin ehdotus vastaa nykyisen patenttilain 19 §:n 2 momentin sekä asetuksen 22 §:n 1 momentin ja 23 §:n 2 momentin mukaisena käytäntöä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että hakijan olisi suoritettava vahvis-

tettu painatusmaksu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle olisi annettu ilmoitus siitä, että hakemus voidaan hyväksyä. Ilmoitus katsottaisiin annetuksi sinä päivänä, jolloin asianomainen tutkijainsinööri olisi allekirjoittanut sen. Ehdotettu säännös vastaisi sisällöltään nykyisen lain 20 §:n 1 momenttia. Ehdotetulla painatusmaksulla korvattaisiin kuitenkin nykyinen nähtäväksipanomaksu. Ehdotuksen mukaan hakemus olisi jätettävä sillensä, jos maksua ei suoritettaisi. Ehdotuksen mukaan sillensä jätetty hakemus otettaisiin uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä suorittaisi painatusmaksun ja vahvistetun erillisen maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi painatusmaksusta vapauttamisesta. Säännös vastaisi pääosin nykyistä 20 §:n 2 momenttia. Vapautusta painatusmaksusta olisi pyydetty kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakijalle on lähetetty ehdotetun 1 momentin mukainen ilmoitus. Patenttivirusomainen voisi myöntää vapautuksen painatusmaksusta, jos maksun suorittamisen voitaisiin katsoa tuottavan hakijalle huomattavia vaikeuksia. Ehdotuksen mukaan jos tämä pyyntö hylättäisiin, olisi kahden kuukauden kuluessa hylkäämispäätöksen antamisesta suoritettu maksu katsottava suoritetuksi oikeassa ajassa.

20 §. Pykälässä säädettäisiin hakemuksen hyväksymisestä ja patentin myöntämisestä. Ehdotetun 1 momentin mukaan patenttivirusomaisen tulisi hyväksyä patenttihakemus, jos esteitä hakemuksen hyväksymiselle ei olisi ja jos hakija olisi suorittanut asianomaiset maksut siten kuin ehdotetussa 19 §:ssä säädetään. Hakemuksen hyväksymisestä olisi kuulutettava. Pykälän 1 momentti vastaisi väiteajan alkamisen kannalta voimassa olevan lain 21 §:n 1 momenttia.

Patenttivirusomaisen ehdotetun 19 §:n mukaisesti lähetettävä ilmoitus ei sitoisi patenttivirusomaista, vaan tämä voisi ennen hakemuksen hyväksymistä huomioida myös ilmoituksen antamisen jälkeen saapuneen muistutuksen tai muun patenttivirusomaisen tietoon tulleen seikan, joka vaikuttaisi patenttoitavuuden edellytysten arviointiin. Tällaisessa tapauksessa hakemuksen käsittelyä jatkettaisiin. Jos patenttivirusomainen katsoisi hakemuksen hyväksymiselle olevan esteen, patenttihakemus voitaisiin hylätä tai patentin myöntämistä voisi edeltää uusi 19

§:n 1 momentin mukainen ilmoitus, joka korvaisi aikaisemman.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patentti olisi myönnetty sinä päivänä, kun hakemuksen hyväksymisestä kuulutettaisiin. Myönnetty patentti olisi merkittävä patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin ja patentinhaltijalle olisi annettava patenttikirja. Ehdotettu 2 momentti vastaa sisällöltään pääosin voimassa olevan lain 26 §:n 1 momenttia ja 27 §:ää.

21 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi patenttijulkaisun pitamisestä yleisön saatavana. Ehdotuksen mukaan patenttiviranomaisen olisi pidettävä patentin myöntämispäivästä lukien yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältäisi keksinnön selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä. Patenttijulkaisu olisi nähtävillä patentti- ja rekisterihallituksessa. Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain 21 §:n 3 momenttia. Ehdotuksen mukaan patentin myöntäminen rinnastettaisiin voimassa olevan lain mukaiseen väiteajan käynnistävään hakemuksen nähtäväksipanemiseen.

22 §. Pykälässä säädettäisiin siitä, milloin patenttia koskevat asiakirjat ovat julkisia. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että patenttia koskevat asiakirjat olisivat julkisia patentin myöntämispäivästä lukien. Voimassa olevan lain mukaan hakemuksista koskevat asiakirjat ovat julkisia hakemuksen nähtäväksipanopäivästä lukien. Patentti myönnettäisiin ehdotuksen mukaan, kun hakemuksen hyväksymisestä kuulutettaisiin. Samana päivänä olisi myös patenttijulkaisu pidettävä yleisön saatavana ehdotetun 21 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asiakirjat olisivat myös julkisia, kun 18 kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, pyydetystä etuoikeuspäivästä, vaikkei patenttia vielä olisi tuolloin myönnetty. Voimassa olevan lain 22 §:n 2 momentin mukaan 18 kuukauden määräaikaa sovelletaan, vaikkei patenttihakemusta olisi vielä pantu julkisesti nähtäväksi.

Pykälän 5 momentin mukaan patenttiviranomainen voi erityisestä syystä määrätä, että hakemukseen liittyvä asiakirja, joka sisältää liikesalaisuuden, ei ole julkinen. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vastaava mahdollisuus olisi olemassa myös patentin myöntämisen jälkeen tapahtuvassa väite-

menettelyssä. Patenttiviranomainen voisi tällöin patentinhaltijan tai väitteentekijän pyynnöstä määrätä, että väitteeseen liittyvä asiakirja, joka sisältää liikesalaisuuden, ei ole julkinen. Edellytyksenä tällaiselle määräykselle olisi kuitenkin, ettei liikesalaisuus koske keksintöä, johon patenttia haetaan tai jolle patentti olisi myönnetty.

Pykälän 7 momentissa säädetään talletettua mikro-organismiviljelmää koskevan näytteen luovuttamisesta. Ehdotuksen mukaan ennen kuin patentti olisi myönnetty, tai kahdenkymmenen vuoden ajan hakemuksen tekemispäivästä, jos patenttihakemus olisi ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin, saisi talletettua mikro-organismiviljelmää koskevan näytteen luovuttaa vain erityiselle asiantuntijalle, jos hakija tätä pyytää. Ehdotettu muutos perustuu Euroopan patenttisopimuksen soveltussäännön 28 ja 28 a muutokseen, joka tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 1996. Mikro-organismiviljelmiin liittyvän talletuskäytännön yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi ehdotetaan pykälää muutettavaksi mainittua soveltussääntöä vastaavalla tavalla.

23 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että jos julkiseksi tullut hakemus jätetään sillensä tai hylätään, on päätöksestä kuuluttava sen saatua lainvoiman. Säännös on samanlainen kuin voimassa olevan lain 26 §:n 2 momentti.

24 §. Pykälässä säädettäisiin väitteen tekemisestä myönnettyä patenttia vastaan. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että kuka tahansa voisi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan. Myös patentinhaltija voisi tehdä väitteen omaa patenttiaan vastaan patentin suojapiirin rajoittamiseksi. Tämä olisi tarkoituksenmukaista, koska käytännössä voi esiintyä tilanteita, jolloin vasta patentin myöntämisen jälkeen havaitaan, ettei keksintö ole tietyiltä osin uusi. Tällöin aikaa vievän ja kustannuksia vaativan oikeudenkäynnin välttämiseksi olisi patentinhaltijan edun mukaista, että hän voisi väitemenettelyn avulla muuttaa patenttivaatimuksia niin, että patentin suoja-alaa rajoitettaisiin. Patentinhaltija voisi näin välttyä mahdolliselta patentin mitätöimiskanteelta. Myös Ruotsin ja Tanskan patenttilain esitöistä käy ilmi, että patentinhaltija voisi näissä maissa myös itse tehdä väitteen omaa patenttiaan vastaan. Tehdystä väitteestä huolimatta myönnetty patentti olisi edelleen voimassa, kunnes toisin lainvoimaisesti päätettäisiin.

Ehdotetun 1 momentin mukaan väite olisi tehtävä yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämispäivästä. Myös Euroopan patenttisopimuksessa sekä Ruotsin ja Tanskan patenttilaissa väiteaika on yhdeksän kuukautta. Väite olisi tehtävä kirjallisesti ja se olisi perusteltava. Jos väite tehtäisiin mainitun määräajan jälkeen, sitä ei otettaisi tutkittavaksi patenttiviranomaisessa. Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin väitteestä ja tilanteista, joissa väitettä ei otettaisi patenttiviranomaisessa tutkittavaksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patenttia vastaan tehty väite olisi saatettava patentinhaltijan tietoon ja patentinhaltijalle olisi varattava tilaisuus antaa siitä lausumansa. Säännös vastaa patenttilain 23 §:n nykyistä 2 momenttia. Jos patentinhaltijalla ei olisi kotipaikkaa Suomessa, tulisi hänellä ehdotuksen mukaan olla väitekäsitteilyn aikana Suomessa asuva asiamies, joka on oikeutettu edustamaan häntä kaikissa patenttia koskevilla asioissa.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patenttiviranomainen voisi erityisestä syystä kuitenkin ottaa väitteen huomioon, vaikka patentti olisi rauennut tai raukaisi lain 51 §:n mukaisesti tai lakautettaisiin lain 54 §:n mukaisesti. Ehdotetun säännös vastaisi sisällöltään tältä osin Euroopan patenttisopimuksen 99 artiklan 3 kohtaa. Ehdotuksen mukaan patenttiviranomainen voisi erityisestä syystä käsitellä väitteen myös, vaikka väite olisi peruutettu. Patenttiviranomainen ottaisi peruutetun väitteen huomioon arvioidessaan, olisiko patentin myöntämisessä tapahtunut virhe, joka tulisi korjata. Patenttiviranomainen voisi myös väitteen peruuttamisesta huolimatta päätyä siihen lopputulokseen, että patentti tulisi kumota. Väitteen tehneen henkilön kannalta väitteen peruuttaminen merkitsisi kuitenkin sitä, että hän ei säilyttäisi väitteen tekijän asemaa eikä näin ollen myöskään valitusoikeutta. Muutoin väitemenettelyssä väitteentekijä voisi aina hakea muutosta patenttiviranomaisen tekemästä hänelle kielteisestä päätöksestä. Peruutetun väitteen tutkiminen edellyttäisi, että siihen on erityisiä syitä. Tällainen syy voisi olla esimerkiksi selvä uutuudeneste tai muiden patentoitavuuden edellytysten selvä puuttuminen. Säännöstä tulisi tulkita suppeasti sen poikkeusluonteen vuoksi.

25 §. Pykälässä säädettäisiin väitteen käsitteystä patenttiviranomaisessa. Pykälän 1

momentissa ehdotetut perusteet, joilla patentti voitaisiin kumota, olisivat samat kuin lain 52 §:n ehdotetun 1 momentin 1—4 kohdan mitätöintiperusteet. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patentti tulisi kumota, jos patentti olisi myönnetty, vaikka lain 1 ja 2 §:ssä säädettyjä patentoitavuuden edellytyksiä ei olisi täytetty, tai jos patentti tarkoittaisi keksintöä, jota ei ole esitetty niin selvästi, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä, tai jos patentti käsittäisi sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä. Patentti voitaisiin kumota myös, jos patenttisuojaa olisi laajennettu sen jälkeen, kun ehdotetussa 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus olisi annettu.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patenttiviranomaisen tulisi hylätä väite, jos patentin pysyttämiseksi voimassa ei olisi mitään ehdotetussa 1 momentissa tarkoitettua estettä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patentti voitaisiin pysyttää voimassa myös muutetussa muodossa, jos patentinhaltija väitekäsitteilyn aikana muuttaisi patenttia siten, ettei patentin pysyttämiseksi voimassa muutetussa muodossa olisi ehdotetussa 1 momentissa tarkoitettua estettä. Patenttiviranomaisen olisi ehdotuksen mukaan myös ilmoitettava patentinhaltijalle, että patentti voidaan pysyttää voimassa muutetussa muodossa.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että patentinhaltijan olisi suoritettava vahvistettu maksu patentin uudelleen painamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle olisi lähetetty ilmoitus siitä, että patentti voidaan pysyttää voimassa muutetussa muodossa. Ehdotuksen mukaan patentti olisi kumottava, jos patentinhaltija ei suorittaisi maksua määräajassa. Tällaisessa tapauksessa patentinhaltija voisi lain 71 a §:n nojalla pyytää patenttiviranomaista tekemään ratkaisun, että maksu kuitenkin hyväksyttäisiin määräajan ylittämisestä huolimatta. Sen sijaan 15 §:n säännöstä hakemuksen uudelleen käsiteltäväksi ottamisesta ei ehdotetussa 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voisi soveltaa, koska kyseessä ei olisi hakemus vaan myönnetty patentti.

Patentin muutetussa muodossa pysyttämistä koskevan päätöksen saatua lainvoiman olisi siitä kuulutettava. Pykälän 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että muutettu patenttijulkaisu olisi pidettävä yleisön saatavana.

Ehdotetun 6 momentin mukaan patenttiviranomaisen olisi kuuluttava väitteen johdosta tehdystä päätöksestä sen saatua lainvoiman. Tämä perustuisi patenttioikeudellisen järjestelmän julkisuuteen.

26 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevasta päätöksestä. Pykälän 1 momentti vastaisi sisällöltään pääosin nykyisen lain 24 §:n 1 momenttia. Ehdotuksen mukaan patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskaan lopulliseen päätökseen hakija voisi hakea muutosta, jos päätös olisi hänelle vastainen eli patenttiviranomainen ei myöntäisi hakemuksessa esitetulle keksinnölle patenttia. Patentinhaltija tai väitteentekijä voisi hakea muutosta väitteen johdosta annettuun päätökseen, jos päätös olisi hänelle vastainen. Jos väitteentekijä peruuttaisi valituksensa, voitaisiin asia kuitenkin tutkia, jos siihen olisi erityisiä syitä. Tämän säännöksen tulkinna tulisi olla yhdenmukainen ehdotetun 24 §:n 3 momentin tulkinna kanssa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että hakija voisi hakea muutosta päätökseen, jolla ehdotetussa 15 §:n 3 momentissa tai 19 §:n 3 momentissa tarkoitettu pyyntö hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi olisi hylätty tai 18 §:ssä tarkoitettu vaatimus hakemuksen siirtämisestä olisi hyväksytty. Ehdotuksen mukaan vaatimuksen tekijä voisi hakea muutosta myös päätökseen, jolla vaatimus hakemuksen siirtämisestä on hylätty.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että vaatimuksen tekijä voisi hakea muutosta päätökseen, jolla vaatimus ehdotetun 22 §:n 5 momentissa tarkoitettua määrärauksen antamisesta on hylätty. Ehdotetussa 22 §:n 5 momentissa säädettäisiin patenttiviranomaisen oikeudesta määrätä erityisestä syystä, että tietty asiakirja ei olisi julkinen, jos asiakirja sisältäisi liikesalaisuuden.

27 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi valittamisesta patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan. Ehdotettu säännös vastaa sisällöltään nykyisen lain 25 §:ää. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan viittaus lain 24 §:ään muutettavaksi lakiteknisesti viittaukseksi 26 §:ään. Ehdotuksen mukaan valitus tulisi tehdä valituslautakuntaan 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä, ottamatta kuitenkaan huomioon tiedoksisäämpäivää. Ehdotuksen mukaan valittajan olisi saman ajan kuluessa suoritettava vahvistettu maksu uhalla, että

hänen valitustaan ei muuten otettaisi tutkittavaksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että muutosta valituslautakunnan päätökseen haettaisiin valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja olisi saanut tiedon päätöksestä. Määräaikaa laskettaessa ei kuitenkaan otettaisi huomioon valittajan tiedoksisäämpäivää.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että se mitä ehdotetussa 22 §:n 5 momentissa säädettäisiin patenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskisi soveltuvin osin myös asiakirjoja, jotka annettaisiin valituslautakunnalle ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Ehdotuksen mukaan patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunta tai korkein hallinto-oikeus voisi vaadittaessa erityisestä syystä määrätä, että tietty asiakirja ei olisi julkinen, jos se sisältäisi liikesalaisuuden ja jos se ei koskisi keksintöä, johon patenttia haetaan tai jolle patentti on myönnetty.

34 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että ehdotetun 19 §:n 1 momentin mukaista ilmoitusta kansainvälisen patenttihakemuksen hyväksymisestä ei saisi antaa eikä tällaista patenttihakemusta saisi hylätä ennen asetuksella säädettävän määräajan päättymistä, ellei hakija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen. Päätös patenttihakemuksen hyväksymisestä julkisesti nähtäväksi korvattaisiin ehdotetusta väitemenettelyn uudistamisesta johtuen ilmoituksella, että hakemus voidaan hyväksyä.

35 §. Pykälässä säädetään kansainvälisen patenttihakemuksen julkaisemisesta. Patenttiviranomainen ei saisi ilman hakijan suostumusta julkaista kansainvälistä patenttihakemusta eikä myöntää tällaisen hakemuksen kohteena olevaan keksintöön patenttia ennen kuin maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä hakemispäivästä, tai jos etuoikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään. Ehdotettu muutos perustuisi ehdotettuun patentin väitemenettelyn uudistamiseen.

36 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta. Pykälän 36 §:n 2 momenttia ehdotetaan lakiteknisesti muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin nykyisen 25 §:n sijasta ehdotettuun 27 §:n 1 ja 2 momenttiin.

52 §. Pykälän 1 momentissa säädetään

perusteista, joilla tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi sitä tarkoittavan kanteen perusteella. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi lähinnä lakiteknisesti siten, että mitättömyysperusteissa otettaisiin huomioon patentin myöntämisen jälkeinen väitemenettely.

60 §. Pykälässä säädetään hakemusasiakirjojen julkistamisen vaikutuksesta mahdolliseen patentinloukkaukseen. Ehdotuksen mukaan ennen kuin patentti olisi ehdotuksen 20 §:n mukaisesti myönnetty, patenttisuojaa käsitteisi kuitenkin vain sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Voimassa olevan lain mukaan patenttisuojaa arvioidaan ajankohdasta ennen kuin patenttihakemuksen julkisesti nähtäväksi panemisesta on kuulutettu. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan lakiteknisinä ja liittyvät ehdotettuun väitemenettelyn uudistamiseen.

Pykälän 2 momentissa säädetään korvauskanteen nostamisen määräajasta. Voimassa olevan lain mukaan määräaika lasketaan patentin myöntämisestä. Ehdotuksen mukaan määräaika laskettaisiin väiteajan päättymisestä. Lain 58 §:n 3 momentin säännöksiä ei sovellettaisi, jos korvauskanne nostettaisiin vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä tai jos väite olisi tehty vuoden kuluessa siitä, kun patenttivilanomaisen olisi päättänyt, että patentti pyydetään voimassa.

61 §. Pykälässä säädetään patentin mitättömyydestä. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että jos patentti olisi kumottu lainvoiman saaneella päätöksellä tai julistettu mitättömäksi lainvoiman saaneella tuomiolla, ei lain 57—60 §:ssä säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta voitaisi tuomita. Pykälän nykyisen 1 momentin mukaan rangaistusta, korvausta tai muuta seurausta ei voida tuomita, jos patentti on lainvoiman saaneella tuomiolla julistettu mitättömäksi. Ehdotuksen mukaan myönnetty patentti voitaisiin tehdyn väitteen johdosta kumota. Tästä syystä momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus patentin kumoamisesta lainvoiman saaneella päätöksellä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan tuomioistuin voisi harkintansa perusteella päättää lykätä sellaista patentin mitättömäksi julistamista koskevaa asiaa, joka olisi pantu vireille laillisessa tuomioistuimessa ennen kuin patentin myön-

tämisen jälkeinen väiteaika olisi päättynyt tai ennen kuin väitteestä olisi annettu lainvoimainen päätös. Tuomioistuin voisi siis käsitellä patentin mitättömäksi julistamista koskevaa asiaa väiteaikana, mutta katsoessaan siihen olevan syytä lykätä asia ja jättää antamatta asiassa oikeudenkäymiskaaren 24 luvun 1 §:n mukaisen tuomion.

Säännöksen tarkoituksena olisi estää se, että patentin myöntämisen edellytyksistä annettaisiin patenttivilanomaisessa ja tuomioistuimessa toisiinsa nähden ristiriitaiset päätökset. Väitemenettelyn ehdotetusta uudistamisesta johtuen käytännössä voisi esiintyä tilanteita, joissa henkilö, joka on osallisena patenttia koskevassa riita-asiassa tuomioistuimessa, tekee myös patenttivilanomaisessa väitteen patenttia vastaan. Mahdollista olisi myös, vaikkakin käytännössä ilmeisen harvinaista, että kolmas osapuoli tekisi väitteen tietystä patentista, vaikka saman patentin osalta olisi kahden muun tahon välillä tuomioistuimessa riita.

Tuomioistuin voisi harkintansa mukaan käsitellä patentin mitättömäksi julistamista koskevaa riitaa väiteaikana tai väitemenettelyn kuluessa. Tuomioistuin voisi antaa haasteen ja muutoinkin valmistella asiaa oikeudenkäymiskaaren 5 luvun mukaisesti. Tuomioistuin voisi jättää kanteen tutkimatta esimerkiksi silloin, kun asia on pantu vireille asialliselta toimivallaltaan väärässä tuomioistuimessa.

67 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Helsingin kärjäoikeuden ei tarvitsisi enää hankkia keskuskauppakamarin lausuntoa patenttiasioissa oikeuden apuna toimivista tekniikan asiantuntijoista. Samalla viittaus valtion teknilliseen tutkimuslaitokseen muutettaisiin lakiteknisesti viittaukseksi sen nykyiseen muotoon eli valtion teknilliseksi tutkimuskeskukseksi. Ehdotus perustuu keskuskauppakamarin kauppa- ja teollisuusministeriölle tekemään aloitteeseen. Patenttilain esitöiden mukaan keskuskauppakamari ehdotettiin lisättäväksi valtion teknillisen tutkimuskeskuksen rinnalle lausunnonantajaksi, jotta asiantuntijoiden valinnassa otettaisiin huomioon myös liike-elämän tuntemus. Käytännössä on osoittautunut, että Helsingin kärjäoikeus ottaa tekniikan alan asiantuntijoita määrätessään riittävällä tavalla huomioon asiantuntijoiden elinkeinoelämän tuntemuksen. Ehdotettu muutos yksinkertaistaisi kärjäoikeuden tekniikan alan asiantuntijoiden määräämiseen

liittyvää menettelyä. Ehdotuksella ei kuitenkaan muutettaisi sitä periaatetta, että patenttiasioissa oikeuden apuna toimivilla asiantuntijoilla tulisi olla myös elinkeinoelämän tuntemusta.

9 a luku. Lisäsuojatodistus

Patenttilain 9 a luvun otsikko ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä mainittaisiin ainoastaan lisäsuojatodistus yleisesti. Tällöin mainitussa luvussa voitaisiin säätää myös kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksesta.

70 a §. Pykälässä ehdotetaan viitattavaksi kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen. Asetus on Suomessa sellaisenaan suoraan sovellettavissa. Koska asetus kuitenkin edellyttää tiettyjä täydentäviä kansallisia säännöksiä, olisi ehdotettu viittaus tarpeellinen.

Lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annettu neuvoston asetus sekä kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ovat sisällöltään ja artiklojen sanamuodoltaan hyvin pitkälle yhdenmukaiset. Niiltä osin kuin asetusten perusteella on annettu kansallista lainsäädäntöä tai ehdotetaan annettavaksi uusia säännöksiä, ovat molempien asetusten vastaavat artiklakohtat samansisältöisiä. Tämä mahdollistaisi sen, että lain 9 a luvussa ja patenttiasetuksessa voitaisiin lakiteknisesti säätää yleisesti lisäsuojatodistuksesta, jolloin säännöksiä sitten tapauskohtaisesti sovellettaisiin lääkkeitä tai kasvinsuojeluaineita koskevaan lisäsuojatodistukseen.

71 §. Pykälässä säädetään tiedoksiantamisesta sellaisissa tapauksissa, joissa patentinhaltijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa. Tällöin patentinhaltijalla tulee olla Suomessa asuva asiamies, joka on oikeutettu vastaanottamaan patentinhaltijan puolesta haasteen tiedoksiantoja, kutsuja ja muita asiakirjoja patenttia koskevilla asioissa lukuun ottamatta rikosasioita koskevaa haastetta ja määräystä, jolla asianosainen velvoitetaan henkilökohtaisesti saapumaan oikeuteen.

Pykälän 2 momentin mukaan jos patentinhaltijalla ei ole edellä tarkoitettua asiamiestä, voi tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja patentinhaltijalle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttirekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jos rekisteriin ei ole merkitty osoitetta, tiedoksiantami-

nen voi tapahtua kuuluttamalla asiasta virallisessa lehdessä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tiedoksiantamisesta kuulutettaisiin virallisen lehden sijasta patenttilehdessä. Ehdotus vastaa sisällöltään ja tavoitteiltaan ehdotettua 12 §:n 2 momenttia. Tarkoituksena olisi, että tiedoksiantamismenettely yhdenmukaistettaisiin patenttiasioissa. Tällöin tiedoksiantaminen patenttihakemusta koskevan päätöksen ja myös 71 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden osalta tapahtuisi kuuluttamalla asiasta patenttilehdessä. Patenttiasioiden kanssa tekemisissä olevien oikeusturvan kannalta on perusteltua, että tiedoksiantomenettely olisi patenttiasioissa yleisesti yhdenmukainen. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

Käytännössä patenttiviranomainen on selveltanut pykälän 2 momentin mukaista tiedoksiantotapaa myös, jos väitteentekijälle tai häntä edustavalle asiamiehelle ei ole saatu annettua tiedoksi päätöstä tai muuta tiedonantoa. Pykälään ehdotetaan selvyuden vuoksi lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan, jos väitettä koskevaa päätöstä ei saataisi annettua tiedoksi väitteentekijälle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, voisi tiedoksianto tapahtua kuuluttamalla asiasta patenttilehdessä. Tiedoksiannon katsottaisiin tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet olisi suoritettu.

72 §. Pykälässä säädetään muutoksenhausta patenti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan. Pykälän 1 momentin viittaus 24 §:ään ehdotetaan lakiteknisesti muutettavaksi viittaukseksi ehdotettuun 26 §:ään. Ehdotuksen 26 § vastaa sisällöltään nykyistä lain 24 §:ää.

74 §. Pykälässä säädetään, mistä asioista voidaan antaa tarkempia säännöksiä asetuksella. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että myös väitemenettelystä voitaisiin säätää tarkemmin asetuksella.

1.2. Laki patenti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä

4 §. Pykälässä säädetään patenttia, mallioikeutta tai tavaramerkin rekisteröintiä koskevasta valituskiellosta hakemusvaiheessa. Patenttien osalta väitemenettely ehdotetaan siirrettäväksi patentin myöntämisen jälkeen tapahtuvaksi. Tästä syystä pykälän 2 momenttia ehdotetaan lakiteknisesti muutettavaksi siten, että patenttien osalta viitattaisiin

myönnettyä patenttia koskevaan päätökseen. Tavaramerkkien osalta ehdotetaan niin ikään viitattavaksi rekisteröityyn tavaramerkkiin, koska tavaramerkkilakia (7/1964) on muutettu 1 päivänä huhtikuuta 1996 voimaan tullella lailla (1715/1995), jossa väitemenetely siirrettiin tapahtuvaksi tavaramerkin rekisteröinnin jälkeen.

1.3. Laki maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä

5 §. Lain 5 §:n mukaan keksintöön voidaan myöntää patentti noudattamatta keksinnön julkiseksi tekemistä tarkoittavia patenttilain 21, 22 ja 26 §:n säännöksiä. Esityksessä patenttilakiin ehdotetut muutokset koskevat myös keksinnön julkiseksi tekemistä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset 21, 22 ja 26 §:n säännöksiin korvattaisiin lakiteknisesti viittauksilla ehdotettuihin patenttilain 20—22, 24 ja 25 §:ään.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkempia säännöksiä voidaan patenttilain 74 §:n ja patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 10 §:n

mukaan antaa tarvittaessa asetuksella. Asetusluonnos on tämän esityksen liitteenä.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1997. Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistusta koskeva asetus julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä (EYVL N:o L 198/30) 8 päivänä elokuuta 1996. Asetus tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 1997. Asetus on Suomessa sellaisenaan suoraan sovellettavissa. Kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksia alettaisiin käsitellä patentti- ja rekisterihallituksessa tästä päivästä lukien. Asetuksen edellyttämät muutokset ehdotetaan näin ollen tuleviksi voimaan ensi tilassa.

Ehdotuksen mukaan patenttihakemus, joka olisi ennen lainmuutosten voimaantuloa hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, käsiteltäisiin ja ratkaistaisiin ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Patenttihakemukseen, joka on tehty ennen ehdotetun lain voimaantuloa, sovellettaisiin edelleen voimassa olevan lain 14 §:ää.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**patenttilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun patenttilain (550/1967) 14 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 10 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla (387/1985),

muutetaan 2 luvun otsikko, 19—21 §, 22 §:n 1, 2, 5 ja 7 momentti, 23—27, 34 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 60 §, 61 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 momentti, 9 a luvun otsikko, 70 a §, 71 §:n 2 momentti, 72 § sekä 74 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 19 ja 20 § ja 22 §:n 2 momentti 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetussa laissa (407/1980), 21 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, 22 §:n 7 momentti ja 34 § mainitussa 10 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa, 25 ja 72 § 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (577/1992), 52 §:n 1 momentti muutettuna mainituilla 6 päivänä kesäkuuta 1980 ja 10 päivänä toukokuuta 1985 annetuilla laeilla, 60 § osittain muutettuna 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetulla lailla, 61 §:n 1 momentti 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetussa laissa (717/1995) ja 9 a luvun otsikko ja 70 a § 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (593/1994), sekä

lisätään 12 §:ään uusi 2 momentti, 61 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetulla lailla, uusi 3 momentti ja 71 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

2 luku

Patenttihakemuksen käsittely ja väite-
menettely

12 §

— — — — —
Jos patenttihakemusta koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi hakijalle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, tiedoksianto voi tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

19 §

Jos hakemus on säännösten mukainen eikä katsota olevan estettä hakemuksen hyväksymiselle, patenttiviranomaisen on ilmoitettava hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä.

Kun 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu patentinhakijalle, ei 11 §:ssä tarkoitettua vaatimusta saa tehdä eikä patenttivaatimuksia saa muuttaa siten, että patenttisuojaa laajenee.

Hakijan on suoritettava vahvistettu painatusmaksu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus. Hakemus on jätettävä sillensä, jos maksua ei suoriteta. Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos

hakija neljän kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä suorittaa painatusmaksun sekä vahvistetun maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Milloin keksijä hakee patenttia ja pyytää vapautusta painatusmaksusta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus, patenttiviranomainen voi myöntää hänelle sanotun vapautuksen, jos maksun suorittamisen katsotaan tuottavan hänelle huomattavia vaikeuksia. Jos pyyntö hylätään, on kahden kuukauden kuluessa hylkäämisestä suoritettu maksu katsottava suoritetuksi oikeassa ajassa.

20 §

Kun hakija on tehnyt sen, mitä häneltä 19 §:n mukaan vaaditaan, tulee patenttiviranomaisen, jollei estettä edelleenkaan ole, hyväksyä hakemus. Hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettava.

Patentti on myönnetty sinä päivänä, kun hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettu. Myönnetty patentti on merkittävä patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin. Patentinhaltijalle on annettava patenttikirja.

21 §

Patenttiviranomaisen on pidettävä patentin myöntämispäivästä lukien yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältää keksinnön

selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä.

22 §

Patenttia koskevat asiakirjat ovat julkisia patentin myöntämispäivästä lukien.

Asiakirjat ovat myös julkisia, kun 18 kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, vaikka patenttia ei vielä ole myönnetty. Jos hakemus on jätetty sillensä tai hylätty, asiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi vain siinä tapauksessa, että hakija pyytää hakemuksen ottamista uudelleen käsiteltäväksi tai hakee muutosta taikka tekee 71 a tai 71 b §:n mukaisen esityksen.

Jos asiakirja sisältää liikesalaisuuden ja jolle tämä koske keksintöä, johon patenttia haetaan tai jolle patentti on myönnetty, patenttiviranomainen voi vaadittaessa erityisesti syystä määrätä, ettei asiakirja ole julkinen. Jos sellainen vaatimus on tehty, asiakirja ei ole julkinen ennen kuin vaatimus on hylätty lainvoiman saaneella päätöksellä.

Ennen kuin patentti on myönnetty tai 20 vuoden ajan patenttihakemuksen tekemispäivästä, jos patenttihakemus on ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin, näyte talletuksesta saadaan 6 momentin ensimmäisen virkkeen säännöksestä huolimatta luovuttaa ainoastaan erityiselle asiantuntijalle, jos hakija tätä pyytää. Asetuksella säädetään, milloin tällainen pyyntö voidaan tehdä ja ketä näytteen pyytjä voi käyttää asiantuntijana.

23 §

Jos julkiseksi tullut hakemus jätetään sillensä tai hylätään, on päätöksestä kuulutettava sen saatua lainvoiman.

24 §

Kuka tahansa voi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan. Väite on tehtävä patenttiviranomaiselle yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämispäivästä. Väite on tehtävä kirjallisesti ja se on perusteltava.

Kun patenttia vastaan on tehty väite, se on saatettava patentinhaltijan tietoon ja patentinhaltijalle on varattava tilaisuus antaa siitä

lausumansa. Patentinhaltijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, tulee väitekäsitteilyn aikana olla patenttilain 12 §:ssä tarkoitettu asiamies.

Patenttiviranomainen voi, jos siihen on erityisiä syitä, ottaa väitteen huomioon, vaikka patentti on rauennut tai raukeaa 51 §:n mukaisesti taikka lakkautetaan 54 §:n mukaisesti tai vaikka väite peruutetaan. Jos väitteentekijä peruuttaa väitteensä, ei hän voi hakea muutosta patenttiviranomaisen tekemään päätökseen.

25 §

Patenttiviranomaisen tulee väitteen johdosta kumota patentti, milloin:

- 1) patentti on myönnetty, vaikkei 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja ole täytetty;
- 2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole esitetty niin selvästi, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;
- 3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai
- 4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.

Patenttiviranomaisen tulee hylätä väite, jos patentin voimassa pysyttämiselle ei ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä.

Jos patentinhaltija on väitekäsitteilyn aikana muuttanut patenttia siten, ettei patentin pysyttämiselle voimassa muutetussa muodossa ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä, patenttiviranomaisen on ilmoitettava patentinhaltijalle, että patentti voidaan pysyttää voimassa muutetussa muodossa.

Patentinhaltijan on 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa suoritettava vahvistettu maksu patentin uudelleen painamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on lähetetty 3 momentin mukainen ilmoitus. Jos maksua ei suoriteta, patentti on kumottava. Mitä 19 §:n 4 momentissa säädetään keksijän mahdollisuudesta saada vapautus painatusmaksusta, koskee soveltuvin osin myös patentinhaltijan mahdollisuutta saada vapautus patentin uudelleen painamista koskevasta maksusta.

Jos patentti pysytetään voimassa muutetussa muodossa, on patenttiviranomaisen pidettävä muutettu patenttijulkaisu yleisön saatavana.

Patenttiviranomaisen on kuulutettava väitteen johdosta tehdystä päätöksestä tämän saatua lainvoiman.

26 §

Patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevaan lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Patentinhaltija tai väitteentekijä voi hakea muutosta patenttiviranomaisen väitteen johdosta antamaan lopulliseen päätökseen, jos päätös on hänelle vastainen. Jos väitteentekijä peruuttaa valituksensa, voidaan asia kuitenkin tutkia, jos siihen on erityisiä syitä.

Päätökseen, jolla 15 §:n 3 momentissa tai 19 §:n 3 momentissa tarkoitettu pyyntö hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi on hylätty tai 18 §:ssä tarkoitettu vaatimus hakemuksen siirtämisestä hyväksyty, hakija voi hakea muutosta. Päätökseen, jolla vaatimus hakemuksen siirtämisestä on hylätty, vaatimuksen tekijä voi hakea muutosta.

Päätökseen, jolla vaatimus 22 §:n 5 momentissa tarkoitettun määräyksen antamisesta on hylätty, voi vaatimuksen tekijä hakea muutosta.

27 §

Muutosta 26 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnalta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Valittajan on saman ajan kuluessa suoritettava vahvistettu maksu. Ellei maksua suoriteta, ei valitusta oteta tutkittavaksi.

Muutosta valituslautakunnan päätökseen haetaan valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Mitä 22 §:n 5 momentissa säädetään patenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskee soveltuvin osin myös asiakirjoja, jotka annetaan valituslautakunnalle ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

34 §

Kansainvälisen patenttihakemuksen hyväksymisestä ei saa antaa 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta eikä tällaista patenttihakemusta saa hylätä ennen asetuksella säädettyjen määräajan päättymistä, ellei hakija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen.

35 §

Patenttiviranomainen ei saa ilman hakijan suostumusta julkaista kansainvälistä patenttihakemusta painettuna tai vastaavalla tavalla

eikä myöntää tällaisen patenttihakemuksen kohteena olevaan keksintöön patenttia ennen kuin maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä hakemispäivästä tai, jos etuoikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään.

36 §

Hakija voi hakea muutosta 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, jossa patenttiviranomainen on katsonut, että patenttihakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 27 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

52 §

Tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi sitä tarkoittavan kanteen perusteella, milloin:

- 1) patentti tarkoittaa keksintöä, joka ei täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja;
- 2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;
- 3) patentti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai
- 4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.

60 §

Jos joku sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat 22 §:n mukaan ovat tulleet julkisiksi, käyttää ammattimaisesti hyväksi keksintöä, johon on haettu patenttia, on patentinloukkausta koskevia säännöksiä vastaavasti sovellettava, jos patentti sittemmin myönnetään. Ennen kuin patentti on 20 §:n mukaan myönnetty, patenttisuojaa käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Rangais-
tukseen ei tällöin voida tuomita, ja vahingonkorvaus sellaisesta hyväksikäytöstä, joka on tapahtunut ennen kuin patentti on myönnetty, voidaan määrätä ainoastaan 58 §:n 2 momentin mukaan.

Vahingonkorvausta koskevan 58 §:n 3 mo-

mentin säännöksiä ei sovelleta, jos korvauskanne nostetaan vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä tai jos väite on tehty, vuoden kuluessa siitä, kun patenttiviranomainen on päättänyt, että patentti pysytetään voimassa.

61 §

Jos patentti on kumottu lainvoiman saaneella päätöksellä tai julistettu mitättömäksi lainvoiman saaneella tuomiolla, ei 57—60 §:ssä säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta voida tuomita.

Tuomioistuimien voi harkinnan mukaan lykätä oikeudenkäymiskaaren 24 luvun 1 §:ssä tarkoitettua pääasian ratkaisua sellaisessa patentin mitättömäksi julistamista koskevassa asiassa, joka on pantu vireille laillisessa tuomioistuimessa ennen kuin patentin myöntämisen jälkeinen väiteaika on päättynyt tai ennen kuin väitteestä on annettu lainvoimainen päätös.

67 §

Käräjäoikeus määrää kalenterivuodeksi kerrallaan tarpeellisen määrän 66 §:ssä tarkoitettuja asiantuntijoita. Ennen määräyksen antamista oikeuden on hankittava valtion teknillisen tutkimuskeskuksen lausunto. Ilman laillista syytä ei saa kieltäytyä ottamasta vastaan edellä mainittua tehtävää.

9 a luku

Lisäsuojatodistus

70 a §

Lisäsuojatodistuksista säädetään lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1768/92 ja kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1610/96. Lisäsuojatodistuksista on lisäksi voimassa, mitä tässä luvussa säädetään.

71 §

Jos patentinhaltijalla ei ole 1 momentissa mainittua asiameistä, voi tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja hänelle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttirekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jollei rekisteriin ole merkitty osoitetta, tiedoksiantaminen voi tapahtua kuuluttamalla patenttilehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

Jos väitettä koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi väitteentekijälle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, tiedoksianto voi tapahtua kuuluttamalla asiasta patenttilehdessä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

72 §

Muutosta patenttiviranomaisen tämän lain nojalla antamaan muuhun kuin 26 §:ssä tarkoitettuun lopulliseen päätökseen sekä 42, 71 a tai 71 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnalta. Valitusmenettelystä ja asian käsittelystä valituslautakunnassa säädetään erikseen.

74 §

Tarkemmat säännökset patenttihakemuksesta, kuulutuksesta patenttiasioissa, hakemusasiakirjojen painattamisesta, väitemenettelystä, patenttirekisteristä ja sen pitämisestä sekä patenttiviranomaisesta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Tämän lain 9 a luvun otsikon muutos ja 70 a § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 199 .

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn patenttihakemukseen sovelletaan patenttilain 14 §:ää.

2.

Laki**patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (576/1992) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

4 §

 Joka ei säädetyssä ajassa ole tehnyt väitettä tai vaatimusta myönnetyn patentin, rekisteröidyn tavaramerkin tai kuulutetun mallin

rekisteröintihakemuksen johdosta, ei saa hakea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

3.

Laki**maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä 15 päivänä joulukuuta 1967
 annetun lain (551/1967) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §
 Keksintöön, jota tämän lain mukaan on
 käsiteltävä salaisena, myönnetään patenti
 noudattamatta keksinnön julkiseksi tekemistä
 tarkoittavia patenttilain 20—22, 24 ja 25 §:n
 säännöksiä, jos patentin myöntämisen edellytykset muuten ovat olemassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain
 voimaantuloa on hyväksytty pantavaksi jul-
 kisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan
 ennen tämän lain voimaantuloa voimassa ol-
 leiden säännösten mukaan.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

1.

Laki**patenttilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun patenttilain (550/1967) 14 §, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 10 päivänä toukokuuta 1985 annetulla lailla (387/1985),

muutetaan 2 luvun otsikko, 19—21 §, 22 §:n 1, 2, 5 ja 7 momentti, 23—27, 34 ja 35 §, 36 §:n 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 60 §, 61 §:n 1 momentti, 67 §:n 1 momentti, 9 a luvun otsikko, 70 a §, 71 §:n 2 momentti, 72 § sekä 74 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 19 ja 20 § ja 22 §:n 2 momentti 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetussa laissa (407/1980), 21 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, 22 §:n 7 momentti ja 34 § mainitussa 10 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa, 25 ja 72 § 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa laissa (577/1992), 52 §:n 1 momentti muutettuna mainituilla 6 päivänä kesäkuuta 1980 ja 10 päivänä toukokuuta 1985 annetuilla laeilla, 60 § osittain muutettuna 6 päivänä kesäkuuta 1980 annetulla lailla, 61 §:n 1 momentti 21 päivänä huhtikuuta 1985 annetussa laissa ja 9 a luvun otsikko ja 70 a § 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa laissa (593/1994), sekä

lisätään 12 §:ään uusi 2 momentti, 61 §:ään, sellaisena kuin se osittain muutettuna mainitulla 21 päivänä huhtikuuta 1995 annetulla lailla, uusi 3 momentti ja 71 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

Patenttihakemus ja sen käsittely

2 luku

Patenttihakemuksen käsittely ja väitemenettely

12 §

Jos patenttihakemusta koskevaa päätöstä ei ole saatu annettua tiedoksi hakijalle tämän ilmoittamaan osoitteeseen, tiedoksianto voi tapahtua kuuluttamalla asiasta patentti- ja rekisterihallituksen julkaisemassa patenttilehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

14 §

Jos hakija muuttaa hakemustaan kuuden kuukauden kuluessa hakemispäivästä lukien, hakemus on katsottava tehdyksi ajankohtana, jolloin muutos tehtiin, mikäli hakija sitä vaatii.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vaatimus on tehtävä kahden vuoden kuluessa hakemispäivästä. Sellainen vaatimus voidaan tehdä vain kerran, eikä sitä saa peruuttaa.

(kumotaan)

14 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

Jos hakemus on säännösten mukainen eikä katsota olevan estettä patentin myöntämiselle, hakemus on hyväksyttävä pantavaksi julkisesti nähtäväksi 21 §:n mukaisesti.

Kun hakemus on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, ei 14 §:n mukaista vaatimusta saa tehdä eikä patenttivaatimuksia muuttaa siten, että patenttisuoja laajenee.

20 §

Hakijan on kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, suoritettava vahvistettu nähtäväksipanomaksu. Jollei vahvistettua maksua suoriteta, hakemus on jätettävä sillensä. Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden kuluessa sanotun ajan päättymisestä suorittaa nähtäväksipanomaksun sekä vahvistetun maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Milloin keksijä hakee patenttia ja hän pyytää vapautusta nähtäväksipanomaksusta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, patenttiviranomainen voi myöntää hänelle sanotun vapautuksen, jos maksun suorittamisen katsotaan tuottavan hänelle

19 §

Jos hakemus on säännösten mukainen eikä katsota olevan estettä hakemuksen hyväksymiselle, patenttiviranomaisen on ilmoitettava hakijalle, että hakemus voidaan hyväksyä.

Kun 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu patentinhakijalle, ei 11 §:ssä tarkoitettua vaatimusta saa tehdä eikä patenttivaatimuksia saa muuttaa siten, että patenttisuoja laajenee.

Hakijan on suoritettava vahvistettu painatusmaksu kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus. Hakemus on jätettävä sillensä, jos maksua ei suoriteta. Sillensä jätetty hakemus otetaan uudelleen käsiteltäväksi, jos hakija neljän kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä suorittaa painatusmaksun sekä vahvistetun maksun hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi.

Milloin keksijä hakee patenttia ja pyytää vapautusta painatusmaksusta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on annettu 1 momentin mukainen ilmoitus, patenttiviranomainen voi myöntää hänelle sanotun vapautuksen, jos maksun suorittamisen katsotaan tuottavan hänelle huomattavia vaikeuksia. Jos pyyntö hylätään, on kahden kuukauden kuluessa hylkäämisestä suoritettu maksu katsottava suoritetuksi oikeassa ajassa.

20 §

Kun hakija on tehnyt sen, mitä häneltä 19 §:n mukaan vaaditaan, tulee patenttiviranomaisen, jollei estettä edelleenkään ole, hyväksyä hakemus. Hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettava.

Patentti on myönnetty sinä päivänä, kun hakemuksen hyväksymisestä on kuulutettu. Myönnetty patentti on merkittävä patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin. Patentinhaltijalle on annettava patenttikirja.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

huomattavia vaikeuksia. Jos pyyntö hylätään, on kahden kuukauden kuluessa hylkäämistä suoritettu maksu katsottava suoritetuksi oikeassa ajassa.

21 §

Sen jälkeen kun 20 §:ssä tarkoitettu nähtäväsipanomaksu on suoritettu tai vapautus nähtäväsipanomaksusta on myönnetty, patenttiviranomaisen on pantava hakemus julkisesti nähtäväksi tilaisuuden varaamiseksi yleisölle väitteen tekemiseen hakemusta vastaan. Nähtäväsipanosta on kuulutettava.

Väite tehdään patenttiviranomaiselle kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa kuulutuspäivästä.

Hakemuksen nähtäväsipanopäivästä lukien patenttiviranomaisen on pidettävä yleisön saatavana painettuja julkaisuja, jotka sisältävät selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen hakijasta ja keksijästä.

22 §

Hakemuksen nähtäväsipanopäivästä lukien ovat sitä koskevat asiakirjat julkisia.

Asiakirjat ovat myös julkisia, kun kahdeksantoista kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, vaikkei hakemusta ole pantu julkisesti nähtäväksi. Jos hakemus on jätetty sillensä tai hylätty, asiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi vain siinä tapauksessa, että hakija pyytää hakemuksen ottamista uudelleen käsiteltäväksi tai hakee muutosta tai tekee 71 a tai 71 b §:n mukaisen esityksen.

Jos asiakirja sisältää liikesalaisuuden ja jollei tämä koske keksintöä, johon patenttia haetaan, patenttiviranomainen voi milloin siihen on erityisiä syitä vaadittaessa määrätä, ettei asiakirja ole julkinen. Mikäli sellainen vaatimus on tehty, asiakirja ei ole julkinen, ennen kuin vaatimus on hylätty lainvoiman saaneella päätöksellä.

Ennen kuin *patenttihakemus on pantu julkisesti nähtäväksi* tai ratkaistu lopullisesti ilman julkisesti nähtäväsipanoa, näyte talletuksesta saadaan 6 momentin ensimmäisen virkkeen säännöksestä huolimatta luovuttaa

21 §

Patenttiviranomaisen on pidettävä patentin myöntämispäivästä lukien yleisön saatavana patenttijulkaisua, joka sisältää keksinnön selityksen, patenttivaatimukset ja tiivistelmän sekä ilmoituksen patentinhaltijasta ja keksijästä.

22 §

Patenttia koskevat asiakirjat ovat julkisia patentin myöntämispäivästä lukien.

Asiakirjat ovat myös julkisia, kun 18 kuukautta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä tai, jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, vaikka patenttia ei vielä ole myönnetty. Jos hakemus on jätetty sillensä tai hylätty, asiakirjat tulevat kuitenkin julkisiksi vain siinä tapauksessa, että hakija pyytää hakemuksen ottamista uudelleen käsiteltäväksi tai hakee muutosta *taikka* tekee 71 a tai 71 b §:n mukaisen esityksen.

Jos asiakirja sisältää liikesalaisuuden ja jollei tämä koske keksintöä, johon patenttia haetaan *tai jolle patentti on myönnetty*, patenttiviranomainen voi vaadittaessa erityisesti syystä määrätä, ettei asiakirja ole julkinen. Jos sellainen vaatimus on tehty, asiakirja ei ole julkinen ennen kuin vaatimus on hylätty lainvoiman saaneella päätöksellä.

Ennen kuin *patentti on myönnetty tai 20 vuoden ajan patenttihakemuksen tekemispäivästä, jos patenttihakemus on ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin*, näyte talletuksesta saadaan 6 momentin ensimmäi-

Voimassa oleva laki

ainoastaan erityiselle asiantuntijalle, mikäli hakija tätä pyytää. Asetuksella säädetään, milloin tällainen pyyntö voidaan tehdä ja ketä näytteen pyytäjä voi käyttää asiantuntijana.

23 §

Kun 21 §:n 2 momentissa säädetty aika on päättynyt, hakemuksen jatkokäsittelyssä ratkaistaan, onko hakemus hyväksyttävä. Tässä käsittelyssä sovelletaan 15—18 §:n säännöksiä.

Milloin asiassa on tehty väite, se on saatettava hakijan tietoon, ja hakijalle on varattava tilaisuus antaa siihen lausumansa.

24 §

Patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevaan lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Päätökseen, jolla hakemus on hyväksytty siitä huolimatta, että hakemusta vastaan on asianmukaisesti tehty väite, väitteentekijä voi hakea muutosta. Jos väitteentekijä peruuttaa muutoshakemuksensa, voidaan asia kuitenkin tutkia, mikäli siihen on erityisiä syitä.

Päätökseen, jolla 15 §:n 3 momentissa tai 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu pyyntö hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltäväksi on hylätty tai 18 §:ssä tarkoitettu vaatimus hakemuksen siirtämisestä hyväksytty, hakija voi hakea muutosta. Päätökseen, jolla vaatimus hakemuksen siirtämisestä on hylätty, vaatimuksen tekijä voi hakea muutosta.

Päätökseen, jolla vaatimus 22 §:n 5 momentissa tarkoitettun määräyksen antamisesta on hylätty, voi vaatimuksentekijä hakea muutosta.

25 §

Muutosta 24 §:ssä tarkoitetuissa asioissa haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan. Valitusmenettelystä ja asian käsittelystä valituslautakunnassa säädetään erikseen.

Ehdotus

sen virkkeen säännöksestä huolimatta luovuttaa ainoastaan erityiselle asiantuntijalle, jos hakija tätä pyytää. Asetuksella säädetään, milloin tällainen pyyntö voidaan tehdä ja ketä näytteen pyytäjä voi käyttää asiantuntijana.

23 §

Jos julkiseksi tullut hakemus jätetään silensä tai hylätään, on päätöksestä kuulutettava sen saatua lainvoiman.

24 §

Kuka tahansa voi tehdä väitteen myönnettyä patenttia vastaan. Väite on tehtävä patenttiviranomaiselle yhdeksän kuukauden kuluessa patentin myöntämispäivästä. Väite on tehtävä kirjallisesti ja se on perusteltava.

Kun patenttia vastaan on tehty väite, se on saatettava patentinhaltijan tietoon ja patentinhaltijalle on varattava tilaisuus antaa siitä lausumansa. Patentinhaltijalla, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, tulee väitekäsitelyn aikana olla patenttilain 12 §:ssä tarkoitettu asiamies.

Patenttiviranomainen voi, jos siihen on erityisiä syitä, ottaa väitteen huomioon, vaikka patentti on rauennut tai raukeaa 51 §:n mukaisesti taikka lakkautetaan 54 §:n mukaisesti tai vaikka väite peruutetaan. Jos väitteentekijä peruuttaa väitteensä, ei hän voi hakea muutosta patenttiviranomaisen tekemään päätökseen.

25 §

Patenttiviranomaisen tulee väitteen johdosta kumota patentti, milloin:

- 1) patentti on myönnetty, vaikkei 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja ole täytetty;
- 2) patentti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole

Voimassa oleva laki

Ehdotus

esitetty niin selvästi, että ammattimies voien perusteella käyttää keksintöä;

3) patenti käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai

4) patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.

Patenttiviranomaisen tulee hylätä väite, jos patentin voimassa pysyttämiseksi ei ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä.

Jos patentinhaltija on väitekäsittelyn aikana muuttanut patenttia siten, ettei patentin pysyttämiseksi voimassa muutetussa muodossa ole mitään 1 momentissa tarkoitettua estettä, patenttiviranomaisen on ilmoitettava patentinhaltijalle, että patenti voidaan pysyttää voimassa muutetussa muodossa.

Patentinhaltijan on 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa suoritettava vahvistettu maksu patentin uudelleen painamisesta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hänelle on lähetetty 3 momentin mukainen ilmoitus. Jos maksua ei suoriteta, patenti on kumottava. Mitä 19 §:n 4 momentissa säädetään keksijän mahdollisuudesta saada vapautus painatusmaksusta, koskee soveltuvin osin myös patentinhaltijan mahdollisuutta saada vapautus patentin uudelleen painamista koskevasta maksusta.

Jos patenti pysytetään voimassa muutetussa muodossa, on patenttiviranomaisen pidettävä muutettu patenttijulkaisu yleisön saatavana.

Patenttiviranomaisen on kuulutettava väitteen johdosta tehdystä päätöksestä tämän saatua lainvoiman.

26 §

Patenti on myönnetty, kun patenttihakemus on hyväksytty ja päätös saanut lainvoiman. Kun patenti on myönnetty, on siitä kuulutettava ja hakijalle on annettava patenttikirja. Jos selitystä tai patenttivaatimuksia on muutettu sen jälkeen kun ne 21 §:n 3 momentin mukaisesti on painettu, painettuja julkaisuja on niiden lopullisessa muodossa, ilmoituksineen patentinhaltijasta ja keksijästä, patenttiviranomaisen toimesta pidettävä yleisön saatavana.

Jos julkiseksi tullut hakemus jätetään sil lensä tai hylätään, on päätöksestä kuulutettava sen saatua lainvoiman.

26 §

Patenttiviranomaisen patenttihakemusta koskevaan lopulliseen päätökseen hakija voi hakea muutosta, jos päätös on hänelle vastainen. Patentinhaltija tai väitteentekijä voi hakea muutosta patenttiviranomaisen väitteen johdosta antamaan lopulliseen päätökseen, jos päätös on hänelle vastainen. Jos väitteentekijä peruuttaa valituksensa, voidaan asia kuitenkin tutkia, jos siihen on erityisiä syitä.

Päätökseen, jolla 15 §:n 3 momentissa tai 19 §:n 3 momentissa tarkoitettu pyyntö hakemuksen ottamisesta uudelleen käsiteltä-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

Myönnetty patentti merkitään patenttiviranomaisen pitämään patenttirekisteriin.

34 §

Kansainvälistä patenttihakemusta ei saa hyväksyä panttavaksi julkisesti nähtäväksi tai hylätä ennen asetuksella säädettyä määräajan päättymistä, jollei hakija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen.

35 §

Patenttiviranomainen ei saa ilman hakijan suostumusta panna kansainvälistä patenttihakemusta julkisesti nähtäväksi eikä julkais- ta sitä painettuna tai vastaavalla tavalla ennen kuin maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainvälinen toimisto on julkais- sut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä hakemispäivästä tai, jos etu- oikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään.

väksi on hylätty tai 18 §:ssä tarkoitettu vaa- timus hakemuksen siirtämisestä hyväksyty, hakija voi hakea muutosta. Päätökseen, jolla vaatimus hakemuksen siirtämisestä on hylät- ty, vaatimuksen tekijä voi hakea muutosta.

Päätökseen, jolla vaatimus 22 §:n 5 mo- mentissa tarkoitettun määräyksen antamisesta on hylätty, voi vaatimuksen tekijä hakea muutosta.

27 §

Muutosta 26 §:ssä tarkoitetuissa tapauksis- sa haetaan valittamalla patentti- ja rekisteri- hallituksen valituslautakunnalta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saa- nut tiedon päätöksestä. Valittajan on saman ajan kuluessa suoritettava vahvistettu maksu. Ellei maksua suoriteta, valitusta ei oteta tut- kittavaksi.

Muutosta valituslautakunnan päätökseen haetaan valittamalla korkeimmalta hallinto- oikeudelta 60 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä.

Mitä 22 §:n 5 momentissa säädetään pa- tenttia koskevan asiakirjan julkisuudesta, koskee soveltuvin osin myös asiakirjoja, jot- ka annetaan valituslautakunnalle ja korkeim- paan hallinto-oikeuteen.

34 §

Kansainvälisen patenttihakemuksen hyväk- symisestä ei saa antaa 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta eikä tällaista patent- tihakemusta saa hylätä ennen asetuksella säädettyä määräajan päättymistä, ellei ha- kija suostu siihen, että hakemus ratkaistaan sitä ennen.

35 §

Patenttiviranomainen ei saa ilman hakijan suostumusta julkaista kansainvälistä patentti- hakemusta painettuna tai vastaavalla tavalla eikä myöntää tällaisen patenttihakemuksen kohteena olevaan keksintöön patenttia ennen kuin maailman henkisen omaisuuden järjes- tön kansainvälinen toimisto on julkaissut hakemuksen tai 20 kuukautta on kulunut kansainvälisestä hakemispäivästä tai, jos etu- oikeutta on pyydetty, siitä päivästä, josta etuoikeutta pyydetään.

36 §

Hakija voi hakea muutosta 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, jossa patenttivi-
ranomainen on katsonut, että patenttihakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 25 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Hakija voi hakea muutosta 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen, jossa patenttivi-
ranomainen on katsonut, että patenttihakemus käsittää toisistaan riippumattomia keksintöjä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 27 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

52 §

Tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi sitä tarkoittavan kanteen perusteella, milloin *patentti*:

1) on myönnetty, vaikkei 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja ole täytetty;

2) tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty *tai jota koskeva selitys ei tapahtuneiden muutosten johdosta ole niin selvä*, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;

3) käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai

4) on myönnetty, vaikka patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen kun hakemus on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi.

52 §

Tuomioistuimen tulee julistaa patentti mitättömäksi sitä tarkoittavan kanteen perusteella, milloin:

1) *patentti tarkoittaa keksintöä, joka ei täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä ehtoja;*

2) *patentti* tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä;

3) *patentti* käsittää sellaista, mikä ei ole ilmennyt hakemuksesta sitä tehtäessä; tai

4) *patenttisuojaa on laajennettu sen jälkeen, kun 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu.*

60 §

Jos joku sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat 22 §:n mukaan ovat tulleet julkisiksi, käyttää ammattimaisesti hyväksi keksintöä, johon on haettu patenttia, on patentinloukkausta koskevia säännöksiä vastaavasti sovellettava, jos patentti sittemmin myönnetään. Ennen kuin *patenttihakemuksen julkisesti nähtäväksi panemisesta on 21 §:n* mukaan kuulutettu, patenttisuojaa käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Rangaistukseen ei tällöin voida tuomita, ja vahingonkorvaus sellaisesta hyväksikäytöstä, joka on tapahtunut ennen kuin patenttihakemuksen julkisesti nähtäväksi panemisesta 21 §:n mukaan on kuulutettu, voidaan määrätä ainoastaan 58 §:n 2 momentin mukaan.

Jos korvauskanne pannaan vireille vuoden kuluessa patentin myöntämisestä, ei 58 §:n 3

60 §

Jos joku sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat 22 §:n mukaan ovat tulleet julkisiksi, käyttää ammattimaisesti hyväksi keksintöä, johon on haettu patenttia, on patentinloukkausta koskevia säännöksiä vastaavasti sovellettava, jos patentti sittemmin myönnetään. Ennen kuin *patentti on 20 §:n* mukaan myönnetty, patenttisuojaa käsittää kuitenkin ainoastaan sen, mikä ilmenee sekä niistä patenttivaatimuksista, jotka hakemuksessa olivat hakemuksen tullessa julkiseksi, että itse patentin patenttivaatimuksista. Rangaistukseen ei tällöin voida tuomita, ja vahingonkorvaus sellaisesta hyväksikäytöstä, joka on tapahtunut ennen kuin *patentti on myönnetty*, voidaan määrätä ainoastaan 58 §:n 2 momentin mukaan.

Vahingonkorvausta koskevan 58 §:n 3 momentin säännöksiä ei sovelleta, jos korvaus-

Voimassa oleva laki

momentin säännöksiä ole sovellettava.

61 §

Jos patentti on lainvoiman saaneella tuomiolla julistettu mitättömäksi, ei 57—60 §:ssä säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta voida tuomita.

67 §

Raastuvanoikeus määrää kalenterivuodeksi kerrallaan tarpeellisen määrän 66 §:ssä tarkoitettuja asiantuntijoita. Ennen määräyksen antamista oikeuden on hankittava valtion teknillisen tutkimuslaitoksen ja keskuskaupakamarin lausunto. Ilman laillista syytä ei saa kieltäytyä ottamasta vastaan edellä mainittua tehtävää.

9 a luku

Lääkkeiden lisäsuojatodistus

70 a §

Lääkkeiden lisäsuojatodistuksista säädetään lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1768/92. Lisäsuojatodistuksista on lisäksi voimassa, mitä tässä luvussa säädetään.

Ehdotus

kanne nostetaan vuoden kuluessa patenttia koskevan väiteajan päättymisestä tai jos väite on tehty, vuoden kuluessa siitä, kun patenttiviranomainen on päättänyt, että patentti pysytetään voimassa.

61 §

Jos patentti on kumottu lainvoiman saaneella päätöksellä tai julistettu mitättömäksi lainvoiman saaneella tuomiolla, ei 57—60 §:ssä säädettyä rangaistusta, korvausta tai muuta seuraamusta voida tuomita.

67 §

Käräjäoikeus määrää kalenterivuodeksi kerrallaan tarpeellisen määrän 66 §:ssä tarkoitettuja asiantuntijoita. Ennen määräyksen antamista oikeuden on hankittava valtion teknillisen tutkimuskeskuksen lausunto. Ilman laillista syytä ei saa kieltäytyä ottamasta vastaan edellä mainittua tehtävää.

9 a luku

Lisäsuojatodistus

70 a §

Lisäsuojatodistuksista säädetään lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1768/92 ja kasvinsojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1610/96. Lisäsuojatodistuksista on lisäksi voimassa, mitä tässä luvussa säädetään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

71 §

Jos patentinhaltijalla ei ole 1 momentissa mainittua asiamiestä, voi tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja hänelle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttihakemusta koskevaan rekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jollei rekisteriin ole merkitty osoitetta, tiedoksiantaminen voi tapahtua kuuluttamalla virallisessa lehdessä. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

Jos patentinhaltijalla ei ole 1 momentissa mainittua asiamiestä, voi tiedoksiantaminen tapahtua lähettämällä tiedoksi annettava asiakirja hänelle postitse kirjattuna kirjeenä hänen patenttihakemusta koskevaan rekisteriin merkityllä osoitteellaan. Jollei rekisteriin ole merkitty osoitetta, tiedoksiantaminen voi tapahtua kuuluttamalla *patenttilehdessä*. Tiedoksiantamisen katsotaan tapahtuneen, kun edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

72 §

Muutosta patenttiviranomaisen tämän lain nojalla antamaan muuhun kuin 24 §:ssä tarkoitettuun lopulliseen päätökseen sekä 42, 71 a tai 71 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan. Valitusmenettelystä ja asian käsittelystä valituslautakunnassa säädetään erikseen.

72 §

Muutosta patenttiviranomaisen tämän lain nojalla antamaan muuhun kuin 26 §:ssä tarkoitettuun lopulliseen päätökseen sekä 42, 71 a tai 71 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen haetaan valittamalla patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakuntaan. Valitusmenettelystä ja asian käsittelystä valituslautakunnassa säädetään erikseen.

74 §

Tarkemmat määräykset patenttihakemuksesta, kuulutuksesta patenttiasioissa, hakemusasiakirjojen painattamisesta, patenttihakemusta koskevista rekisteristä ja sen pitämisestä sekä patenttiviranomaisesta annetaan asetuksella.

74 §

Tarkemmat *säännökset* patenttihakemuksesta, kuulutuksesta patenttiasioissa, hakemusasiakirjojen painattamisesta, *väitemenettelystä*, patenttihakemusta koskevista rekisteristä ja sen pitämisestä sekä patenttiviranomaisesta annetaan asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Tämän lain 9 a luvun otsikon muutos ja 70 a § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 199 .

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hyväksytty panttavaksi julkisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn patenttihakemukseen sovelletaan patenttilain 14 §:ää.

2.

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun lain (576/1992) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Joka ei säädetyssä ajassa ole tehnyt väitettä tai vaatimusta toisen tekemän kuulutetun hakemuksen johdosta patenttia tai mallioikeutta taikka tavaramerkin rekisteröintiä koskevassa asiassa, ei saa hakea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

Joka ei säädetyssä ajassa ole tehnyt väitettä tai vaatimusta *myönnetyn patentin, rekisteröidyn tavaramerkin tai kuulutetun mallin rekisteröintihakemuksen johdosta*, ei saa hakea muutosta asiassa annettuun päätökseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä 15 päivänä joulukuuta 1967
 annetun lain (551/1967) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Keksintöön, jota tämän lain mukaan on käsiteltävä salaisena, myönnetään patentti noudattamatta keksinnön julkiseksi tekemistä tarkoittavia patenttilain 21, 22 ja 26 §:n säännöksiä, mikäli patentin myöntämisen edellytykset muuten ovat olemassa.

5 §

Keksintöön, jota tämän lain mukaan on käsiteltävä salaisena, myönnetään patentti noudattamatta keksinnön julkiseksi tekemistä tarkoittavia patenttilain 20—22, 24 ja 25 §:n säännöksiä, jos patentin myöntämisen edellytykset muuten ovat olemassa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .*

Patenttihakemus, joka ennen tämän lain voimaantuloa on hyväksytty pantavaksi julkisesti nähtäväksi, käsitellään ja ratkaistaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Asetus

patenttiasetuksen muuttamisesta

Kauppa- ja teollisuusministerin esittelystä

kumotaan 26 päivänä syyskuuta 1980 annetun patenttiasetuksen (669/1980) 12 §:n 3 momentti, 25 a §:n 3 momentti sekä 36 §,

sellaisena kuin niistä on 25 a §:n 3 momentti 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa asetuksessa (505/1985),

muutetaan 17 b §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n 2 momentti, 25 §:n 1 momentti, 25 a §:n 2 momentti, 25 b §:n 3 momentti, 30 § ja 31 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 32—35, 37 ja 38 §, 38 a §:n 2 momentin 4 kohta, 39 ja 51 a §, 52 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 52 e §:n 2 momentti, 52 g §:n 1 momentti, 52 h, 52 j ja 52 k §, 52 l §:n 1 momentti ja 52 u §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 b §:n 1 momentti, 25 a §:n 2 momentti ja 25 b §:n 3 momentti mainitussa 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa asetuksessa, 31 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla asetuksella ja 15 päivänä helmikuuta 1996 annetulla asetuksella (104/1996), 38 § muutettuna viimeksi mainitulla asetuksella ja mainitulla 14 päivänä kesäkuuta 1985 annetulla asetuksella, 38 a §:n 2 momentin 4 kohta ja 52 n §:n 2 momentti mainitussa 15 päivänä helmikuuta 1996 annetussa asetuksessa, 51 a § 21 päivänä tammikuuta 1994 annetussa asetuksessa (71/1994), 52 d § ja sen edellä oleva väliotsikko, 52 e §:n 2 momentti, 52 g §:n 1 momentti, 52 h, 52 j, 52 k § ja 52 l §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa asetuksessa (595/1994) sekä

lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti, asetukseen uusi 26 a, 29 a ja 38 b §, 52 n §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetussa asetuksessa, uusi 2 momentti sekä 33 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

3 §

Patenttivirasto voi ottaa hakemuksen käsiteltäväksi ennen kuin 1 momentin mukaisella kielellä laadittu käännös siitä on annettu. Käännös on annettava ennen kuin hakemus patenttilain 22 §:n mukaan tulee julkiseksi. Patenttivirasto antaa määräykset siitä, millä edellytyksillä hakemus otetaan käsiteltäväksi ennen käännöksen antamista.

17 b §

Jos mikro-organismi on talletettu, tulee hakijan ilmoittaa patenttivirastolle kirjallisesti 16 kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on tehty, tai jos etuoikeutta pyydetään, siitä päivästä, josta etuoikeutta on pyydetty, mihin talletuslaitokseen talletus on tehty ja minkä numeron talletuslaitos on talletukselle antanut. Kansainvälisen patenttihakemuksen osalta tiedot voidaan antaa saman määräajan kuluessa 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulle

kansainväliselle toimistolle.

22 §

Jos perusasiakirjoissa on esitetty useita keksintöjä, hakija voi jakaa hakemuksen useiksi hakemuksiksi. Jakaminen voi tapahtua ainoastaan ennen kuin patenttilain 19 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus on annettu. Tällöin on hakijan pyynnöstä alkuperäisestä hakemuksesta (*kantahakemuksesta*) erotettua keksintöä tarkoittava uusi hakemus katsottava tehdyksi samanaikaisesti kuin kantahakemus.

23 §

Lohkaisu voi tapahtua ainoastaan ennen kuin patenttilain 19 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus on annettu. Lohkaisemalla tehdyssä hakemuksessa saa suoja hakea vain

sille, mikä uutta asiakirjaa jätettäessä ilmeni kantahakemuksen asiakirjoista.

25 §

Jos patenttihakemuksen asiakirjat ovat patenttilain 22 §:n 2 tai 3 momentin perusteella tulleet julkisiksi ennen patentin myöntämistä, on tiivistelmä painettava heti, kun sen lopullinen muoto on vahvistettu. Patenttivirasto voi päättää myös hakemuksen muiden osien painamisesta yhdessä tiivistelmän kanssa. Näitä asiakirjoja tulee vahvistetusta maksusta olla jokaisen saatavissa.

25 a §

Näytettä haluavan on annettava patentinhakijalle tai patentinhaltijalle sitoumus olla käyttämättä näytettä muuhun kuin tutkimustarkoituksiin ja olla luovuttamatta näytettä kenellekään toiselle ennen kuin hakemus on lopullisesti ratkaistu tai, jos patentti myönnetään, ennen kuin patentti on lakannut olemasta voimassa, jollei patentinhakija tai patentinhaltija nimenomaan luovu tästä sitoumuksesta.

25 b §

Jos näyte voidaan luovuttaa ainoastaan erityiselle asiantuntijalle, tulee näytettä pyydettyä ilmoittaa tehtävään käytettävä asiantuntija. Pyyntöön tulee liittää asiantuntijan patentinhakijalle antama kirjallinen sitoumus olla käyttämättä näytettä muuhun kuin tutkimustarkoituksiin ja olla luovuttamatta näytettä kenellekään toiselle ennen kuin keksinnölle myönnetty patentti on lakannut olemasta voimassa tai kun 20 vuotta on kulunut patenttihakemuksen tekemispäivästä, jos hakemus on ratkaistu lopullisesti sen johtamatta patenttiin.

26 a §

Jos patenttivirastoon annetaan patenttihakemusta käsiteltäessä hakemuksen tutkimisen kannalta merkityksellinen kirjelmä, on siitä ilmoitettava hakijalle. Patenttiviraston tulee, jollei kysymys ole paremmasta oikeudesta keksintöön, huomauttaa kirjelmän antajalle väitteentekomahdollisuudesta, jos patentti myönnetään.

29 a §

Kun patenttiviranomainen katsoo, että patentti voidaan myöntää, tulee viranomaisen ennen patenttilain 19 §:n 1 momentin mukaisen ilmoituksen tekemistä lähettää hakijalle asiakirjat, jotka osoittavat, missä muodossa viranomainen aikoo patentin myöntää. Patenttiviranomainen voi tällöin kehoittaa hakijaa patenttilain 15 §:n mukaisesti antamaan lausumansa tai palauttamaan asiakirjat viranomaiselle määrätyn ajan kuluessa.

30 §

Patenttivirasto antaa määräaikoja ja niiden pidentämistä koskevat määräykset. Patentin myöntämistä voidaan lykätä ainoastaan, jos patentin myöntäminen tapahtuisi ennen kuin hakemus on tullut julkiseksi patenttilain 22 §:n perusteella. Patentin myöntämistä voidaan tällöin hakijan pyynnöstä lykätä siihen asti, kunnes hakemus tulee julkiseksi sanotun lainkohdan perusteella.

Patentin myöntäminen

31 §

Patenttilain 21 §:n mukaisen patenttijulkaisun painatus on aloitettava mahdollisimman pian sen jälkeen, kun hakija on suorittanut patenttilain 19 §:n 3 momentin mukaisen painatusmaksun.

Patenttijulkaisussa on ilmoitettava:

- 1) hakemuksen päiväkirjanumero sekä patentin rekisterinumero ja luokat;
- 2) patentinhaltijan nimi ja osoite;
- 3) jos patentinhaltijaa edustaa asiamies, tämän nimi, kotipaikka ja osoite;
- 4) keksijän nimi ja osoite;
- 5) keksinnön nimitys;
- 6) perustuuko patentti suomalaiseen, kansainväliseen vai kansalliseksi hakemukseksi muunnettuun eurooppapatenttia koskevaan hakemukseen;
- 7) jos patentti perustuu suomalaiseen patenttihakemukseen, hakemuksen tekemispäivä sekä päivä, josta patenttiaika alkaa, jollei se ole sama kuin hakemuksen tekemispäivä;
- 8) jos patentti perustuu kansainväliseen patenttihakemukseen, kansainvälinen tekemispäivä sekä päivä, jona hakemusta on patenttilain 31 §:n mukaan jatkettu tai jona hakemus on saman lain 38 §:n 3 momentin mukaan katsottava tehdyksi, ja kansainvälinen hakemusnumero;
- 9) jos patentti perustuu kansalliseksi hake-

mukseksi muunnettuun eurooppapatenttia koskevaan hakemukseen, Euroopan patenttisopimuksen mukainen tekemispäivä ja päivä, jolloin hakemus saapui patenttinvirastoon muuntamista varten, sekä eurooppapatenttia koskevan hakemuksen hakemusnumero;

10) jos etuoikeutta on pyydetty, missä etuoikeuden perustaksi ilmoitettu aikaisempi hakemus on tehty, sen tekemispäivä ja numero;

11) jos hakemus on aikaansaatu jakamalla tai lohkaisemalla, kantahakemuksen päiväkirjanumero;

12) jos hakemukseen kuuluu mikro-organismiviljelmän talletus, ilmoitus siitä laitoksesta, jossa talletus on, sekä numero, jonka laitos on viljelmälle antanut;

13) hakemusasiakirjojen julkiseksitulopäivä;

14) patentin myöntämispäivä; sekä

15) viitejulkaisut.

32 §

Patentin myöntämistä tarkoittavan kuulutuksen tulee sisältää ne tiedot, jotka 31 §:n mukaan on ilmoitettava patenttijulkaisussa, viitejulkaisuja lukuun ottamatta.

Väite

33 §

Patenttilain 24 §:n mukaisessa väitteessä on ilmoitettava seuraavat tiedot:

1) väitteentekijän nimi ja osoite;

2) sen patentin rekisterinumero, jota vastaan väite tehdään, patentinhaltijan nimi ja keksinnön nimitys;

3) vaatiiko väitteentekijä patentin kumoamista vai patenttisuojan rajoittamista joiltakin osin;

4) mihin patenttilain 25 §:n 1 momentissa mainittuihin seikkoihin väite perustuu ja mitä muita seikkoja väitteen perustaksi on esitettävissä; ja

5) jos väitteen tekijää edustaa asiamies, tämän nimi, kotipaikka ja osoite.

Väite sekä patentinhaltijan ja väitteentekijän myöhemmät kirjelmät liitteineen on annettava patenttinvirastoon niin monena kappaletena kuin virasto määrää.

Jos väitteentekijää edustaa asiamies, on patenttinvirastoon toimitettava asiamiehelle annettu valtakirja.

34 §

Ellei väitettä ole tehty siten kuin patenti-

lain 24 §:n 1 momentissa säädetään, väitettä ei oteta tutkittavaksi. Väitettä ei myöskään oteta tutkittavaksi, jos väitteen tekemiseen varatun ajan kuluessa patenttinvirastoon toimitetuista asiakirjoista ei selviä, mitä patenttia vastaan väite on tehty tai kuka väitteen on tehnyt taikka niissä ei ole ilmoitettu 33 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittuja tietoja.

Jos väitettä tehtäessä ei ole noudatettu muita väitettä koskevia säännöksiä, patenttinvirasto kehottaa väitteentekijää määrätyn ajan kuluessa poistamaan puutteellisuudet. Ellei puutteellisuuksia poisteta määräajassa, väitettä ei oteta tutkittavaksi.

35 §

Patentinhaltijalle on toimitettava kappaleet kaikista väitteentekijän antamista kirjelmistä.

Jos patentinhaltija antaa lausuman väitteen johdosta, patenttinvirasto päättää jatkuvan kirjelmien vaihdon tarpeellisuudesta.

37 §

Patenttinvirasto antaa tarkempia määräyksiä patenttihakemuksesta ja väitteestä sekä niiden käsittelystä.

38 §

Kun patenti on Suomessa myönnetty, se on merkittävä patenttirekisteriin. Rekisteriin merkitään tällöin ne tiedot, jotka 31 §:n mukaan on ilmoitettava patenttijulkaisussa, viitejulkaisuja lukuun ottamatta.

38 a §

Rekisteriin merkitään tällöin:

4) tiedot, jotka vastaavat niitä, jotka ilmenevät 31 §:n 2 momentin kohdista 1—5, 10 ja 13.

38 b §

Kun myönnettyä patenttia vastaan on tehty väite, on siitä tehtävä merkintä patenttirekisteriin. Merkinnän tulee sisältää seuraavat tiedot:

1) väitteentekijän nimi ja osoite;

2) jos väitteentekijää edustaa asiamies, tämän nimi, kotipaikka ja osoite; sekä

3) väitteen tekemispäivä.

Väitteen johdosta tehdystä lainvoiman saaneesta päätöksestä on tehtävä merkintä patenttirekisteriin. Rekisteriin merkitään tällöin

päätöksen päivämäärä ja sen pääasiallinen sisältö.

39 §

Patenttilain 25 §:n 6 momentissa tarkoitettua väitteen johdosta tehtyä päätöstä koskevan kuulutuksen tulee sisältää patentin numero ja luokat, keksinnön nimitys, patentinhaltijan nimi sekä päätöksen päivämäärä.

51 a §

Milloin patenttivirus ei ole toimivaltainen vastaanottamaan hakijan, jolla on kotipaikka sopimusvaltiossa tai joka on sopimusvaltion kansalainen, sille tekemää kansainvälistä hakemusta, lähettää patenttivirus viipymättä hakemuksen edelleen kansainväliselle toimistolle patenttiyhteistyösopimuksen ja sen sovellutussääntöjen mukaisesti.

Hakijan on tällöin suoritettava patenttivirusostolle lähettämismaksu, jota tarkoitetaan patenttiyhteistyösopimuksen sovellutussäännössä 19.4, yhden kuukauden kuluessa kansainvälisen hakemuksen tekemisestä. Tällä tavoin kansainvälisen toimiston puolesta vastaanotettu kansainvälinen hakemus katsotaan vastaanotetuksi sinä päivänä, jona kansainvälinen hakemus on tehty patenttivirusostoon.

Lisäsuojatodistus

52 d §

Lisäsuojatodistuksella tarkoitetaan patenttilain 70 a §:n mukaista lisäsuojatodistusta.

Neuvoston asetuksella tarkoitetaan lääkkeiden lisäsuojatodistuksen aikaansaamisesta annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1768/92 siihen ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 7/94 tehtyine muutoksineen ja lisäyksineen sekä kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1610/96.

52 e §

Hakemuskirjan on oltava hakijan tai hänen asiamiehensä allekirjoittama ja sen tulee sisältää asianomaisen neuvoston asetuksen 8 artiklassa mainitut tiedot. Jos useat yhdessä hakevat lisäsuojatodistusta, tulee hakemuskirjan lisäksi sisältää ilmoitus siitä, onko joku heistä oikeutettu kaikkien puolesta vas-

taanottamaan patenttivirusostoon ilmoitukset.

52 g §

Patenttivirusostoon pitää päiväkirjaa saapuneista hakemuksista. Päiväkirjaan merkitään kustakin hakemuksesta asianomaisen neuvoston asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa lueteltujen tietojen lisäksi:

- 1) hakemuksen päiväkirjanumero ja tekemispäivä;
- 2) jos hakijaa edustaa asiamies, tämän nimi, kotipaikka ja osoite;
- 3) asiassa saapuneet kirjelmät ja suoritettavat maksut; sekä
- 4) asiassa tehdyt päätökset.

52 h §

Lisäsuojatodistusta koskevan hakemuksen kuuluttamisesta säädetään asianomaisen neuvoston asetuksen 9 artiklassa. Kuulutuksen tulee sisältää lisäksi lisäsuojatodistusta koskevan hakemuksen päiväkirjanumero ja tekemispäivä.

52 j §

Patenttivirusostoon ei hakemusta käsitellessään tutki, täyttääkö hakemus asianomaisen neuvoston asetuksen 3 artiklan 1 kohdan d alakohdassa asetettavat edellytykset.

52 k §

Patenttilain 15 ja 16 §:n säännöksiä sovelletaan asianomaisen neuvoston asetuksen 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti määräaikoihin.

52 l §

Patenttivirusostoon kuuluttaa lisäsuojatodistuksen myöntämisestä. Kuulutuksen tulee sisältää, sen lisäksi mitä asianomaisen neuvoston asetuksen 11 artiklassa säädetään, tieto hakemuksen päiväkirjanumerosta, tekemispäivästä ja todistuksen rekisterinumeroista.

52 n §

Patenttivirusostoon kuuluttaa lisäsuojatodistuksen raukeamisesta, kun tästä on asianomaisen neuvoston asetuksen 14 artiklan d alakohdan mukaisesti kolmannen osapuolen pyynnöstä päätetty.

52 u §

Edellä 1 momentissa tarkoitetun käännöksen tulee sisältää keksinnön nimitys, keksinnön selitys tarvittaessa piirustuksineen sekä patenttivaatimukset.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Tämän asetuksen 52 d § ja sen edellä olevan väliotsikon muutos, 52 e §:n 2 momentti, 52 g §:n 1 momentti, 52 h §,

52 j §, 52 k §, 52 l §:n 1 momentti, 52 n §:n 2 momentti ja 52 u §:n 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 199 .

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa tehtyyn patenttihakemukseen sovelletaan patenttiasetuksen 12 §:n 3 momenttia.

Jos kantahakemusta on rajoitettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa sen johdosta, että se käsittää kaksi tai useampia toisistaan riippumattomia keksintöjä, sovelletaan jaettuun hakemukseen patenttiasetuksen 22 §:n 2 momenttia.

